

Monitor Sociale Kracht Stichtse Vecht 2023

...over sociale kracht, leefbaarheid,
veiligheid en voorzieningen

- De meting van 2020/3
- De Monitor Sociale Kracht
- Sociale Kracht in kernen
- Zelfredzaamheid
- Participatie
- Mate van eenzaamheid
- Financiële zelfredzaamheid
- Sociale samenhang in de buurt
- Leefbaarheidsbeleving
- Veiligheidsbeleving
- Gemeente en haar inwoners
- Onderzoeksverantwoording

Gemeenten hebben de taak een goede sociale infrastructuur neer te zetten voor de inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben. Het is relevant om te meten of gemeenten op het goede spoor zitten. Naast objectieve cijfers is het daarbij van belang dat ook vanuit het perspectief van de inwoners wordt gekeken naar de mogelijkheden en kansen in kernen, wijken en buurten. De beleving van de inwoners staat in deze monitor centraal: redden ze zichzelf, hoe gaan ze om met buurtbewoners, in hoeverre nemen ze deel aan het maatschappelijk leven, wat kunnen ze (zelf en met anderen) doen en belangrijk ook: wat willen ze doen? In 2016 is in de gemeente Stichtse Vecht de eerste meting uitgevoerd van de Monitor Sociale Kracht, in 2018 de tweede en in 2020 de derde. Vanaf 2018 is de gemeente voor de monitor verdeeld in 12 kernen. In het vierde kwartaal van 2023 heeft de vierde meting plaatsgevonden.

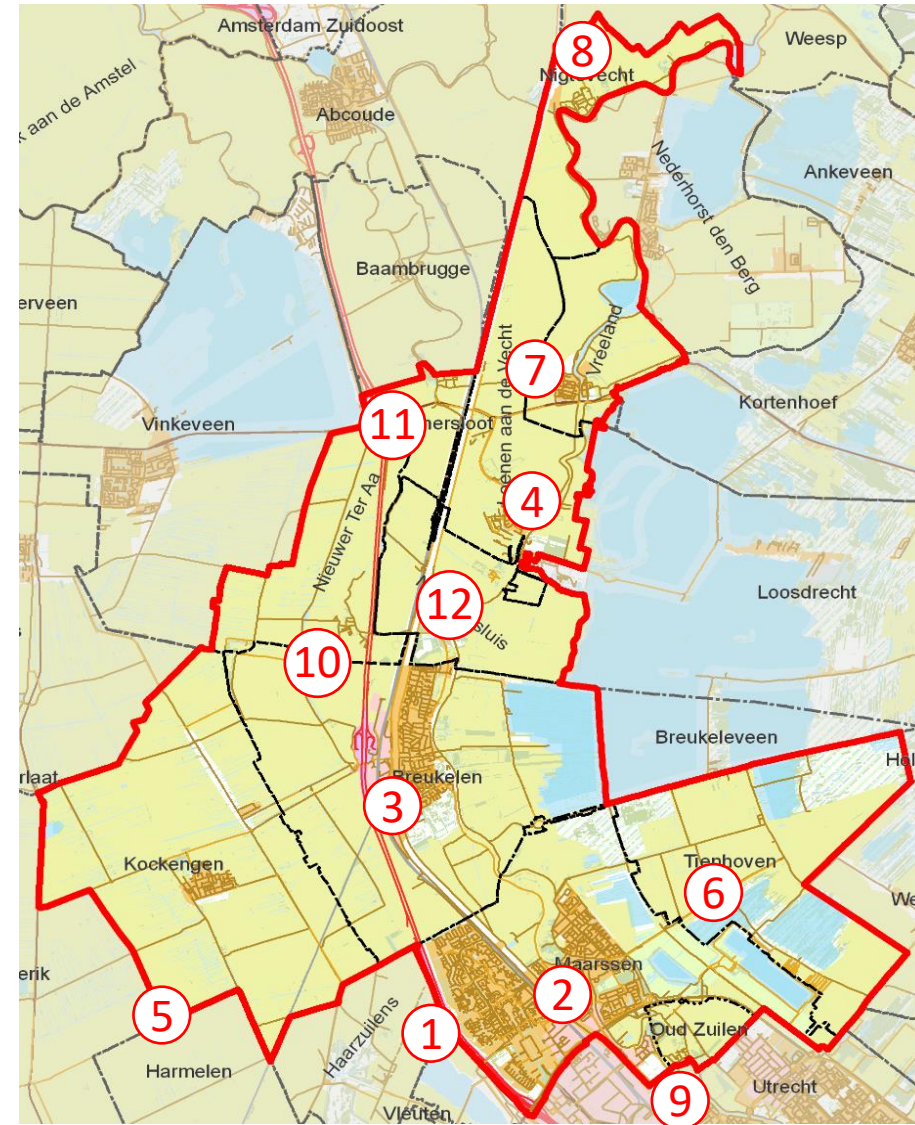
In deze rapportage worden de belangrijkste uitkomsten verwoord. Bij de vergelijking met 2020 moet worden opgemerkt dat het onderzoek toen is gestart kort nadat de coronacrisis uitbrak en in Nederland de intelligente lockdown van kracht werd. Bij de rapportage passen daarnaast de volgende kanttekeningen:

- ✓ De resultaten worden weergegeven voor de gemeente Stichtse Vecht als geheel maar ook voor de 12 kernen in de gemeente: Maarssebroek, Maarssen, Breukelen, Loenen, Kockengen, Tienhoven, Vreeland, Nigtevecht, Oud Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot, Nieuwersluis.
- ✓ De steekproefomvang van 3.750 is gebaseerd op de wens om op kernniveau betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Er is een willekeurige steekproef getrokken van inwoners van 18 t/m 85 jaar, verdeeld over de kernen. Om ook in de kleine kernen voldoende enquêtes te kunnen verzamelen is de steekproef hier opgehoogd.
- ✓ De inwoners in de steekproef hebben per post een uitnodiging ontvangen om aan het onderzoek deel te nemen. Om een zo hoog en zo representatief mogelijke respons te behalen, kon men online mee doen aan het onderzoek of men kon doorgeven dat men liever telefonisch zou worden benaderd. Bij de herinneringsbrief is een schriftelijke vragenlijst gevoegd. Van de respons is 73% online ingevuld en 27% op papier. Bij drie respondenten is de vragenlijst telefonisch afgenomen. Het onderzoek is uitgevoerd conform de AVG-richtlijnen.
- ✓ Uiteindelijk hebben 1.153 inwoners meegedaan, een respons van 31% (ten opzichte van de bruto steekproef). Dat is iets minder dan in 2020 (34%) en 2018 (37%). Coronamoeheid, een toenemende enquêtedruk (inwoners worden steeds vaker benaderd voor deelname aan onderzoek) en een teruglopend vertrouwen in de overheid zijn een verklaring voor de afnemende respons. Vergeleken bij andere onderzoeken is een respons van 31% echter een heel mooie score.
- ✓ Om een zo betrouwbaar mogelijk beeld te kunnen geven zijn de uitkomsten gewogen op basis van de verdeling naar kern, sekse en leeftijdsgroep. Het absolute aantal enquêtes in de vier kleinste kernen (Oud Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot en Nieuwersluis) is beperkt. Bij de interpretatie van de uitkomsten moet hiermee rekening worden gehouden.
- ✓ De zeven indicatoren van sociale kracht (te herkennen aan verschillende kleuren) vormen de kern van dit rapport. Per indicator worden allereerst de scores en subscores getoond en de verschillen tussen de kernen aangegeven. Daarna worden per indicator de vragen uitgewerkt die bij de berekening van de scores zijn meegenomen. Ook worden de vragen beantwoord die aan het onderwerp gerelateerd zijn, maar die niet zijn meegenomen in de score. Waar mogelijk en relevant wordt gekeken naar verschillen tussen de kernen en tussen doelgroepen (bijv. leeftijd, opleidingsniveau e.d.). Daarbij worden veelal alleen de significante afwijkingen in de tekst genoemd.
- ✓ Naast deze rapportage is een tabellenrapport opgesteld met daarin een overzicht van alle scores en de relevante cijfers van de monitor sociale kracht (inclusief afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde) en een overzicht van alle uitkomsten op alle vragen uit de enquête, per kern.
- ✓ Kleine verschillen tussen de cijfers in de rapportage en het tabellenboek komen voort uit afronding of weging.
- ✓ Als wordt ingezoomd op de (kleine) kernen of doelgroepen hebben de uitkomsten soms betrekking op kleine absolute aantallen. Dit kan tot vertekening leiden.
- ✓ De uitkomsten worden aangeleverd aan VNG-Realisatie ten behoeve van de benchmark Waar Staat Je Gemeente?

De kernen van de gemeente Stichtse Vecht

Voor de Monitor Sociale Kracht worden voor Stichtse Vecht de volgende kernen onderscheiden:

1. Maarssenbroek
2. Maarssen-dorp
3. Breukelen
4. Loenen
5. Kockengen
6. Tienhoven e.d.
7. Vreeland
8. Nigtevecht
9. Oud-Zuilen
10. Nieuwer ter Aa
11. Loenersloot
12. Nieuwersluis

- De Monitor Sociale Kracht
- De zeven componenten van sociale kracht

De Monitor Sociale Kracht

De Monitor Sociale Kracht is opgezet door Dimensus, samen met (voorheen) Lokaal Centraal en de gemeente Houten. Voor de monitor wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de sociale kracht van het collectief van inwoners (i.c. een groep of een buurt) wordt bepaald door zeven componenten c.q. pijlers die enerzijds betrekking hebben op persoonlijke kenmerken en de deelname aan de samenleving (zelfredzaamheid, participatie, mate van eenzaamheid en financiële zelfredzaamheid) en anderzijds de leefomgeving van inwoners typeren (beleving van leefbaarheid en veiligheid, sociale samenhang in de buurt).

Voor elke component wordt een indicatorscore berekend. Deze indicatorscores zijn samengestelde waarden op een schaal van 0 tot 10. Het zijn géén rapportcijfers. De scores hebben vooral een relatieve waarde: door de uitkomsten van de enquête om te rekenen naar scores worden ijkpunten vastgelegd en zijn benchmarks mogelijk tussen gemeenten, kernen, wijken of buurten, maar ook in de tijd. De scores lopen van 'slecht' naar 'goed': hoe hoger de waarde, hoe beter. De scores zeggen iets over het aandeel inwoners dat positief scoort op de betreffende pijler. Als bijvoorbeeld de sociale samenhang in de buurt een 6,4 scoort dan wil dat zeggen dat zes tot zeven op de tien inwoners zich betrokken voelen bij de buurt. Dit betekent ook dat voor alle pijlers niet het doel kan zijn een 10 te behalen.

Samen bepalen de scores de sociale kracht van een gemeente, wijk of buurt. Beproefde en gevalideerde vragen vormen de basis voor het berekenen van de scores. Met deze achterliggende informatie kunnen de scores worden geduid en verklaard. Soms worden met de vragen ook nog sub-indicatoren berekend. Op de volgende pagina is aangegeven welke informatie uit de enquête wordt gebruikt om de zeven scores te berekenen.

In het tabellenboek is aangegeven welke vragen zijn gebruikt om de diverse indicatoren te berekenen. Dit overzicht laat zien welke aspecten bepalend zijn voor de waarde van de indicator. Met kleuren wordt het verschil ten opzichte van het gemiddelde aangegeven. Met rood is een negatief verschil van tenminste 10% aangegeven, met roze een negatief verschil tussen 5% en 10%, met lichtgroen een positief verschil tussen 5% en 10% en met donkergroen een positief verschil van tenminste 10%.

De zeven componenten van sociale kracht

Zelfredzaamheid

Participatie

Mate van
eenzaamheid

Financiële
zelfredzaamheid

Sociale samenhang
in de buurt

Leefbaarheid

Veiligheid

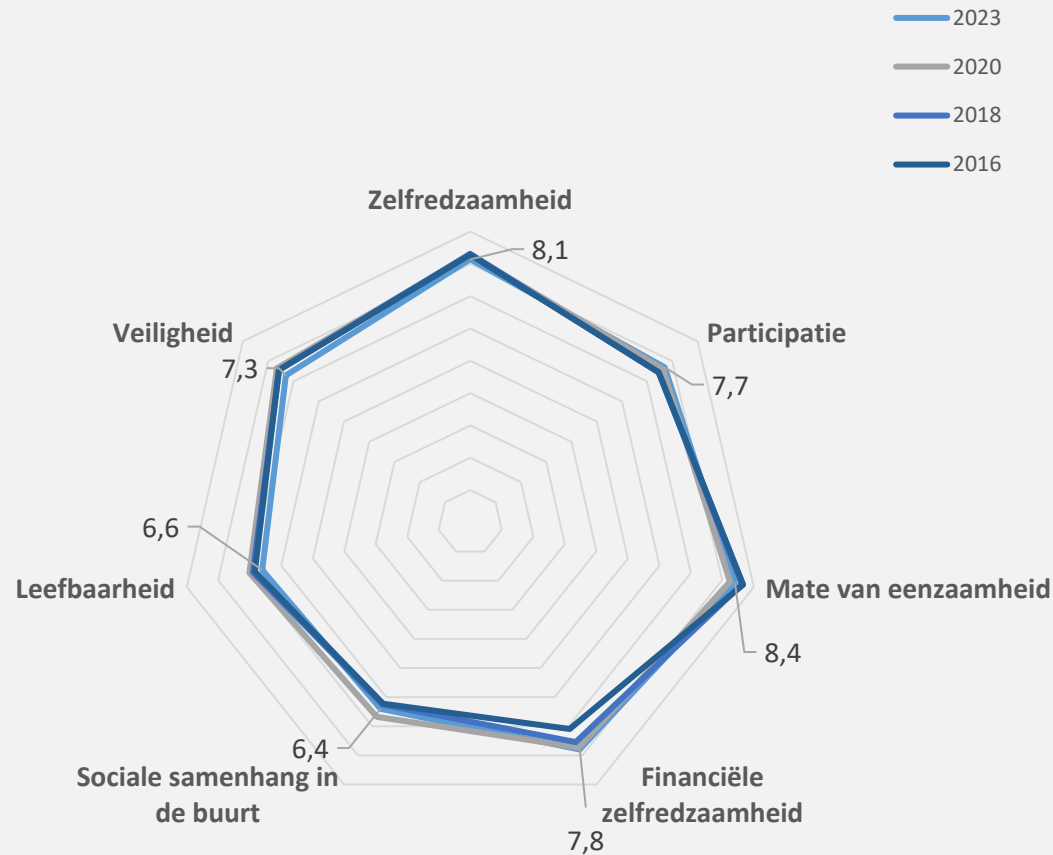
Persoonlijke kenmerken:

- **Zelfredzaamheid** is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een (chronische) ziekte, beperking of tegenslag, op alle levensterreinen. Zelfredzaamheid valt uiteen in het zich kunnen redden in het dagelijks leven (bijv. bij algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals aankleden, opvoeding, bewegen en sociale contacten), het zelforganiserend vermogen (zelf hulp inschakelen, zelfregie) en de weerbaarheid (aanpassingsvermogen en veerkracht).
- **Participatie** heeft betrekking op de mate waarin iemand deelneemt aan de samenleving en aan het maatschappelijk leven. In kaart wordt gebracht hoe het sociale leven er uit ziet en wat de maatschappelijke betrokkenheid en inzet is van inwoners. Bij participatie gaat het om wel of geen werk hebben, re-integratie en opleiding, doen van mantelzorg (i.c. aan vrienden of burens) of vrijwilligerswerk en de betrokkenheid bij het verenigingsleven (actief of als lid) en deelname aan activiteiten.
- **Mate van eenzaamheid** wordt bepaald door een aantal uitspraken over het gevoel van eenzaamheid en het hebben van een al dan niet beperkt sociaal netwerk.
- **Financiële zelfredzaamheid** zegt iets over de financiële draagkracht en -last van mensen. Dit is een belangrijke indicator voor de mogelijkheden of capaciteiten van een individu of van buurtbewoners samen. Aspecten die een rol spelen zijn inkomen, opleidingsniveau en type woning, maar uiteindelijk wordt de financiële zelfredzaamheid bepaald door de vraag of men wel of niet kan rondkomen van het huishoudinkomen.

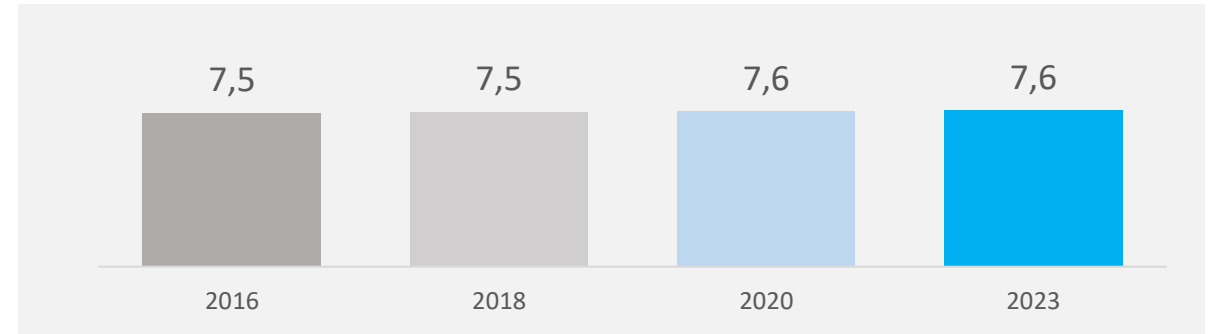
Wijk- of kerngerichte indicatoren:

- **Sociale samenhang in de buurt** gaat over de samenhang of cohesie in de buurt en de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Sociale samenhang in de buurt is van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. Het vormt een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten. Bij sociale samenhang in de buurt kan een onderscheid worden gemaakt in sociale cohesie en informele sociale controle. Met het laatste wordt de bereidheid tot ingrijpen als er iets gebeurt en de feitelijke inzet van mensen voor hun buurt bedoeld.
- **Leefbaarheidsbeleving** heeft betrekking op de kwaliteit van wijken in termen van fijn leven in de wijk en een prettige buurt om in te wonen. Het gaat vooral om de leef- en woonomgeving van mensen, inclusief de voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn: de aanwezigheid van voorzieningen, het onderhoud (en verloedering) van de openbare ruimte en de beleving van de woonomgeving.
- **Veiligheidsbeleving** is ook een indicator die iets zegt over de kwaliteit van wijken. In relatie tot sociale kracht gaat het hierbij vooral om de beleving van veiligheid. De score voor de veiligheidsbeleving wordt bepaald door de veiligheidsbeleving en de mate waarin sociale overlast wordt ervaren.

- Sociale Kracht
- Zelfredzaamheid
- Participatie
- Mate van eenzaamheid
- Financiële zelfredzaamheid
- Sociale samenhang in de buurt
- Leefbaarheidsbeleving
- Veiligheidsbeleving

Sociale kracht in Stichtse Vecht, 2016-2023.

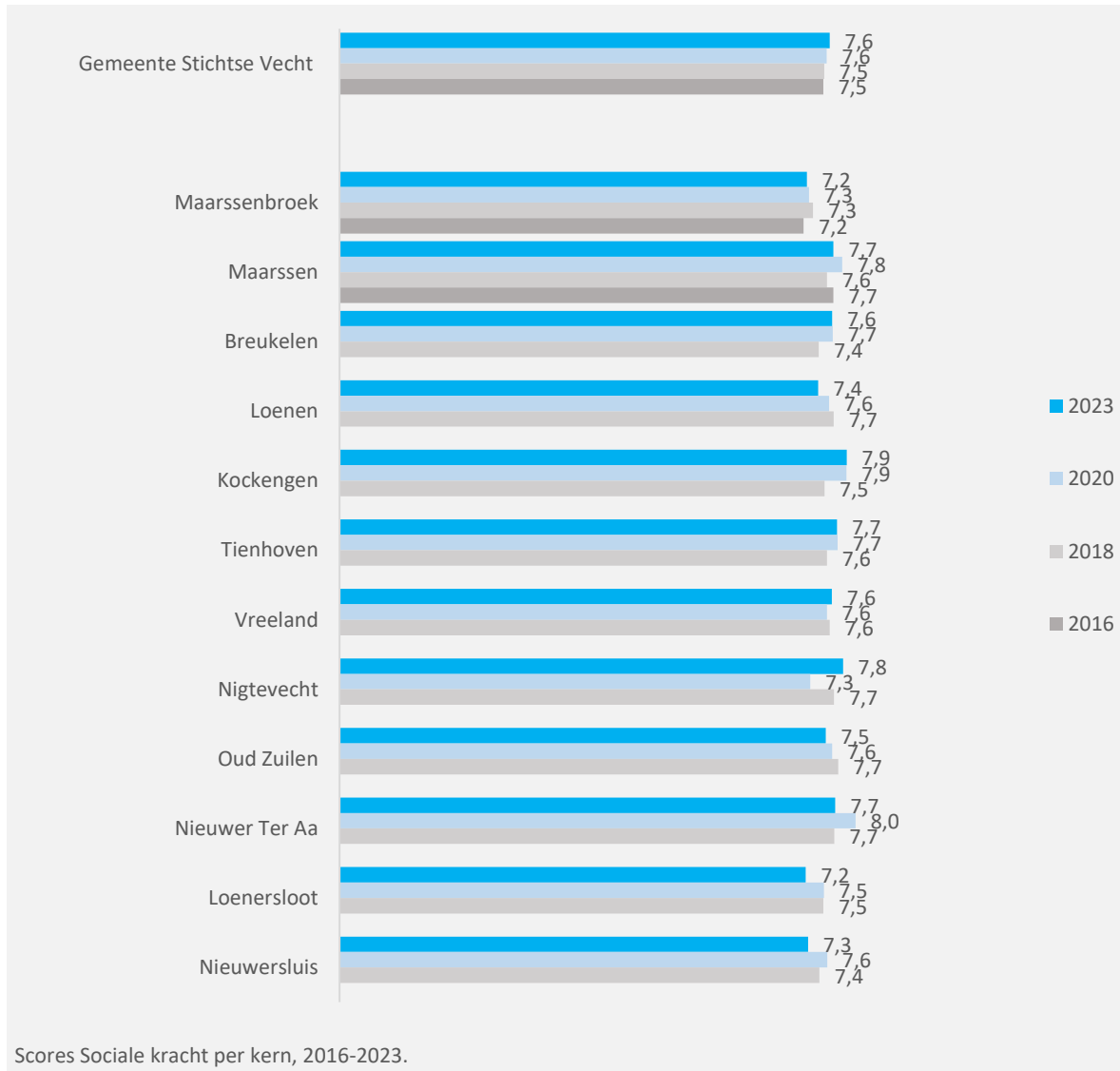
De gemiddelde score voor sociale kracht in de gemeente Stichtse Vecht is in 2023 met een 7,6 niet anders dan in 2020, maar net iets hoger dan in 2018 en 2016 (beiden 7,5).

Van de onderliggende scores is die van de (beperkte) mate van eenzaamheid het hoogst (8,4). Dat betekent dat de meeste inwoners niet eenzaam zijn. De sociale samenhang in de buurt (6,4) laat net als bij de vorige metingen de laagste score zien (6,7 in 2020, 6,3 in 2018 en 6,2 in 2016).

De score voor de zelfredzaamheid is ten opzichte van 2020 gedaald (van 8,3 in 2020 naar 8,1 in 2023) en de score voor eenzaamheid is juist gestegen (van 8,2 in 2020 naar 8,4 in 2023).

In het navolgende wordt ingezoomd op de onderliggende scores en wordt gekeken naar de verschillen tussen de kernen en tussen (doel)groepen inwoners.

Sociale Kracht per wijk of kern

Scores Sociale kracht per kern, 2016-2023.

Als wordt ingezoomd op de sociale krachtcores in de verschillende kernen van de gemeente dan zijn de afwijkingen ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde beperkt. In Maarssebroek (7,2) blijft de score iets achter bij het gemiddelde. Dat was bij de voorgaande metingen ook zo. Vrijwel alle scores zijn in Maarssebroek lager dan gemiddeld, maar vooral de sociale samenhang in de buurt scoort lager (5,7). Ook de scores van Loenersloot (7,2) en Nieuwersluis (7,3) liggen dit jaar onder het gemiddelde. Dat komt vooral omdat in Loenersloot de leefbaarheid (6,1), de eenzaamheid (7,5) en de zelfredzaamheid (7,7) lager scoren ten opzichte van het gemiddelde. In Nieuwersluis geldt dit eveneens voor de zelfredzaamheid (7,2) en de eenzaamheid (7,7). In Loenersloot scoort de participatie (8,4) boven gemiddeld en in Nieuwersluis de financiële zelfredzaamheid (8,3).

De sociale krachtcore verschilt wel per leeftijdsgroep; de leeftijdsgroep 30 tot 45 jaar (7,9) laat de hoogste sociale krachtcore zien. Met name bij de 65-plussers (7,0) is de score lager. Ook alleenstaanden (7,0) laten een wat lagere score zien. Daarnaast is het opleidingsniveau een relevante factor: de score voor sociale kracht loopt op van 7,1 bij inwoners met een lager opleidingsniveau (i.c. basisonderwijs, lbo/vmbo/mavo), 7,3 bij middelbaar opgeleiden (mbo, havo/vwo) tot 7,9 bij hoger opgeleiden (hbo/wo).

In het navolgende wordt dieper ingezoomd op de zeven componenten die de score voor sociale kracht bepalen. Dan komen nuanceverschillen tussen de kernen en tussen de verschillende inwonersgroepen naar voren.

Sociale Kracht samengevat (overzicht van de scores per kern)

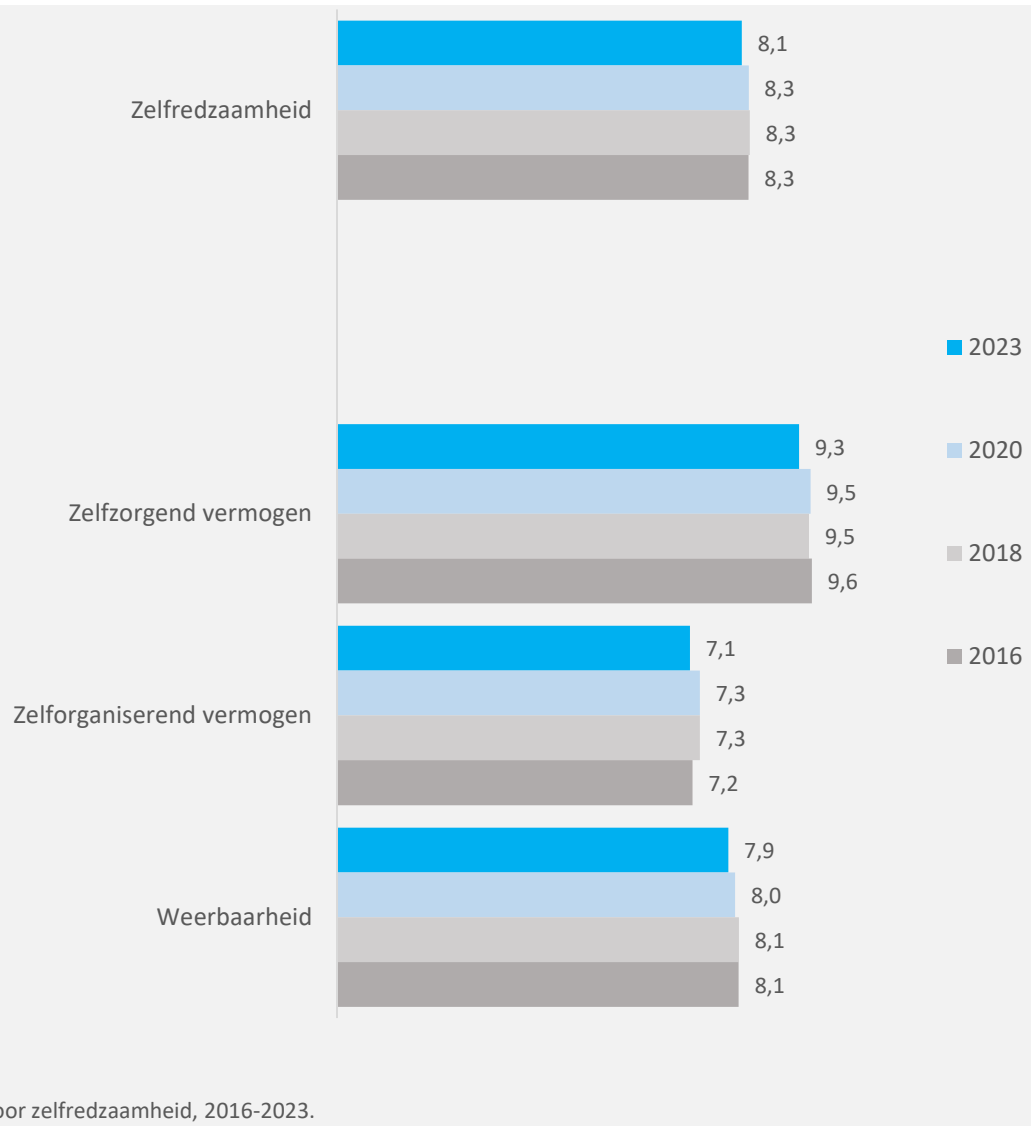
	Maarsse broek	Maarsse n	Breukelen	Loenen	Kockengen	Tienhoven	Vreeland	Nigtevecht	Oud Zuilen	Nieuwer Ter Aa	Loenersloot	Nieuwer- sluis	Gemeente	
Zelfredzaamheid	7,9	8,2	8,3	8,4	8,3	8,3	8,2	8,3	8,3	8,4	7,7	7,2	8,1 (8,3/8,3/8,3)	
Participatie	7,6	8,0	7,5	7,7	8,0	7,4	7,4	8,5	7,3	6,8	8,4	7,9	7,7 (7,6/7,5/7,5)	
Eenzaamheid	7,9	8,4	8,7	8,2	9,0	8,6	8,5	8,5	7,7	9,0	7,5	7,7	8,4 (8,2/8,6/8,7)	
Financiële zelfredzaamheid	7,5	7,9	7,8	7,4	7,9	8,3	8,1	7,7	8,4	8,0	7,6	8,3	7,8 (7,7/7,5/7,1)	
Sociale samenhang in de buurt	5,7	6,2	6,5	7,0	6,9	6,7	7,5	7,1	6,9	7,2	6,8	6,3	6,4 (6,7/6,3/6,2)	
Leefbaarheid	6,6	7,1	6,9	6,3	6,8	6,6	5,7	6,0	6,9	5,6	6,1	6,4	6,6 (7,0/6,9/6,8)	
Veiligheid	7,0	7,4	7,3	6,8	7,8	7,4	7,8	7,8	7,3	8,0	7,0	6,9	7,3 (7,7/7,6/7,6)	
Sociale Kracht	7,2	7,7	7,6	7,4	7,9	7,7	7,6	7,8	7,5	7,7	7,2	7,3	7,6 (7,6/7,5/7,5)	
Ten opzichte van de gemeente Stichtse Vecht				Hoger dan gemiddeld (+0,3 - + 0,5)						Lager dan gemiddeld (-0,3 – 0,5)				
				Hoger dan gemiddeld (> + 0,5)						Lager dan gemiddeld (> -0,5)				

In de bovenstaande tabel worden alle sociale krachtcores in de onderscheiden kernen weergegeven, met in rood (negatief) of groen (positief) de afwijkingen ten opzichte van de gemeente als geheel. Tussen haakjes staan in de laatste kolom voor de gemeente Stichtse Vecht als geheel de cijfers van de vorige metingen (2020/2018/2016) vermeld.

Zoals eerder benoemd, komt Maarssebroek wat minder goed uit de verf in vergelijking met het gemiddelde. Inwoners van Maarssebroek scoren op bijna alle onderdelen lager dan gemiddeld en dan met name voor de sociale samenhang in de buurt (5,7 tegenover 6,4 gemiddeld). Op het gebied van participatie en leefbaarheid scoort Maarssebroek gemiddeld (resp. 7,6 en 6,6). In Kockengen is de score voor eenzaamheid (9,0), veiligheid (7,8) en sociale samenhang in de buurt (6,9) hoger dan gemiddeld, wat ervoor zorgt dat deze kern tevens een hoge Sociale Kracht score heeft gekregen (7,9). Ook Nigtevecht scoort duidelijk boven gemiddeld met een 7,8. Hier scoren de veiligheid (7,8), de sociale samenhang in de buurt (7,1), maar vooral ook de participatie boven gemiddeld (8,5).

- Zelfredzaamheid in de kernen
- Zelfzorgend vermogen
- Zelforganiserend vermogen
- Weerbaarheid

Zelfredzaamheid

(Sub)scores voor zelfredzaamheid, 2016-2023.

Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van (voortdurende) veranderingen en gevolgen van een ziekte, beperking of tegenslag. Zelfredzaamheid valt uiteen in het *zelfzorgend vermogen* (zichzelf kunnen redden in het dagelijkse leven), het *zelforganiserend vermogen* (de mate waarin men terug kan vallen op anderen) en *weerbaarheid* (het om kunnen gaan met veranderingen). Voor deze pijlers zijn op basis van enquêtevragen scores berekend die samen de score voor 'zelfredzaamheid' vormen.

De meeste inwoners redden zich goed in het dagelijks leven, getuige de hoge score voor het zelfzorgend vermogen (9,3). Een beperkte lichamelijke gezondheid is de belangrijkste belemmering voor mensen die zich niet goed kunnen redden.

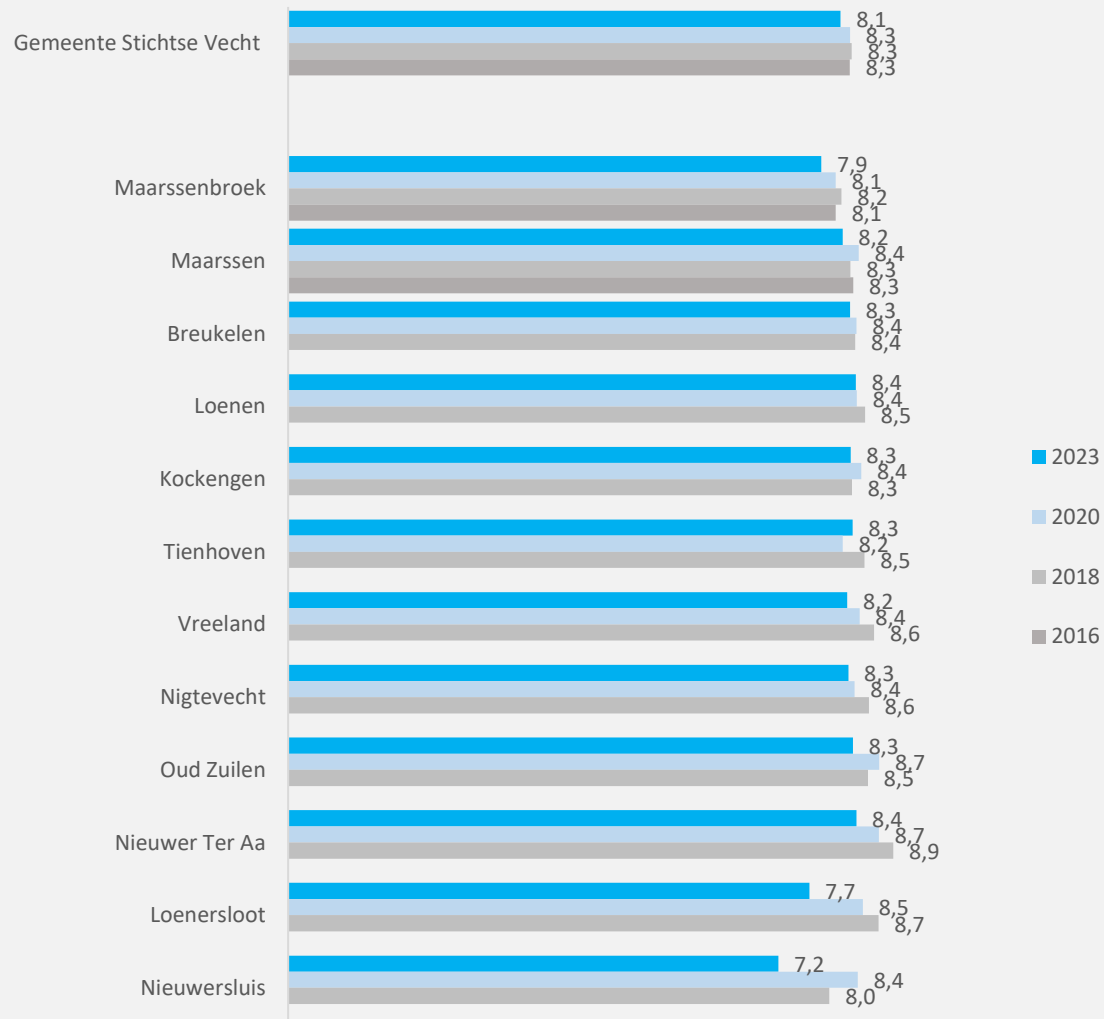
Het zelforganiserend vermogen van inwoners ligt wat lager op 7,1, wat betekent dat een redelijk groot deel van de mensen, maar niet iedereen terug kan vallen op anderen, zoals bijvoorbeeld op buurtgenoten.

De score voor weerbaarheid (7,9) scoort weer vrij hoog, wat betekent dat een groot deel van de inwoners zich over het algemeen gemakkelijk kan aanpassen aan veranderingen of tegenslag.

Per saldo levert dit een 8,1 op voor de score voor zelfredzaamheid in de gemeente Stichtse Vecht. Dit is iets lager dan voorgaande jaren. Op alle onderdelen van de score voor zelfredzaamheid is een geringe daling te zien.

Er is een samenhang tussen zelfredzaamheid en de mate van eenzaamheid en financiële zelfredzaamheid: inwoners die goed voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen vaak ook terugvallen op naasten, zijn weerbaar, voelen zich minder eenzaam en kunnen gemakkelijker rond komen van het huishoudinkomen.

Zelfredzaamheid

Score voor zelfredzaamheid, 2016-2023.

Net als in voorgaande jaren verschilt de score voor **zelfredzaamheid** enigszins naar kern. In de kleine kernen Loenen en Nieuwer ter Aa liggen de scores met een 8,4 het hoogst, op de voet gevolgd door de kernen Breukelen, Kockengen Tienhoven, Nigtevecht en Oud Zuilen die allemaal een 8,3 scoren op de indicator zelfredzaamheid. Vooral Nieuwersluis (7,2), maar ook Loenersloot (7,7) en Maarssebroek (7,9) scoren wat dit betreft onder gemiddeld. Vergeleken met 2020 zijn vooral de scores gedaald in Loenersloot (van 8,5 naar 7,7) en in Oud Zuilen (van 8,7 naar 8,3).

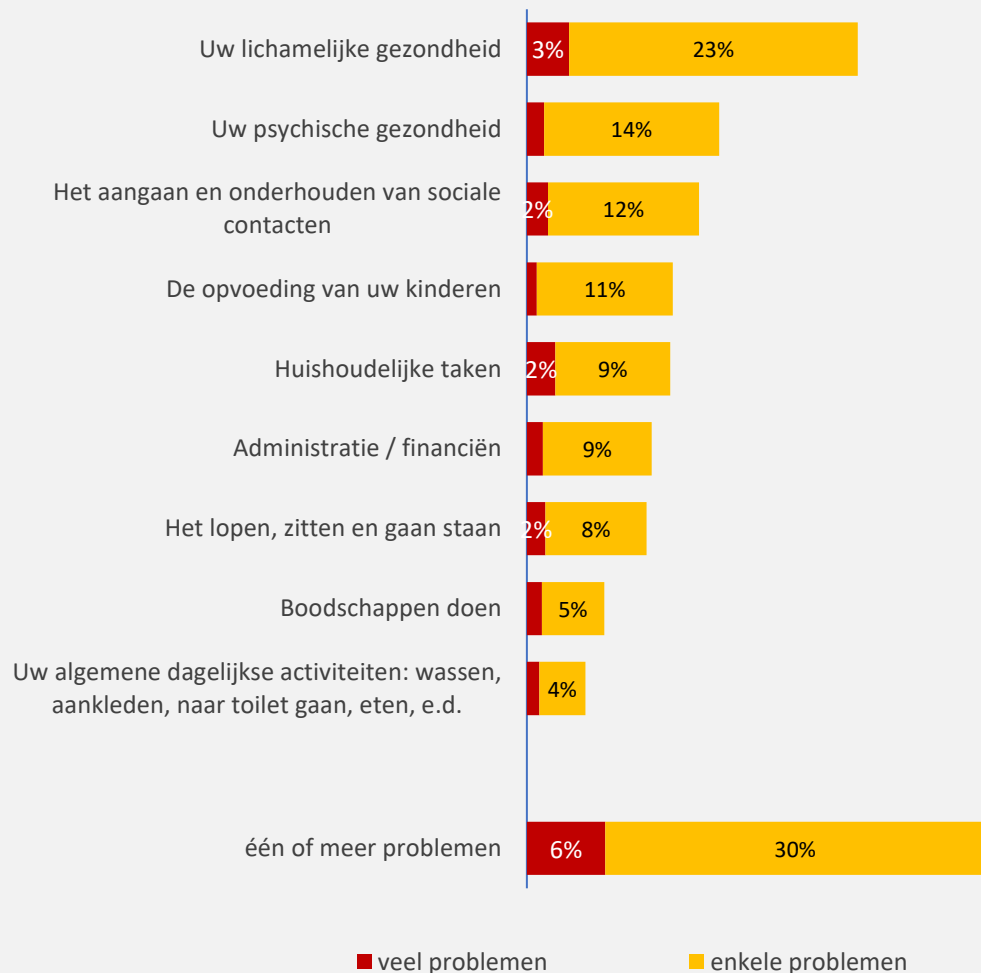
De onderliggende score voor het **zelfzorgend vermogen** varieert van 8,4 in Nieuwersluis tot een 9,6 in Loenersloot en Nigtevecht. In Nieuwersluis hebben meer inwoners moeite om voor zichzelf te zorgen. Vooral de lichamelijke gezondheid speelt hier een rol (60% geen problemen tegenover 85% gemiddeld). Dit laatste komt nog iets meer voor in Nieuwer ter Aa (56%).

De onderliggende score voor **zelforganiserend vermogen** varieert van een 6,5 in Nieuwersluis en een 6,7 in Maarssebroek tot een 7,6 in Nieuwer ter Aa, op de voet gevolgd door Nigtevecht (7,5) en Loenen (7,4).

Naar kern laat Loenersloot de laagste score zien (6,3) voor **weerbaarheid** en ook Nieuwersluis scoort met een 6,9 onder gemiddeld, terwijl Oud Zuilen (8,4) en Nieuwer ter Aa (8,3) de hoogste scores hebben, op de voet gevolgd door Vreeland en Tienhoven (beiden 8,2).

De score voor zelfredzaamheid is lager dan gemiddeld onder ouderen, met name onder 75-plussers (7,8), maar ook onder inwoners tot 30 jaar (7,8). Onder de inwoners van 75 jaar en ouder blijven het zelfzorgend vermogen (8,8 tegenover 9,3 gemiddeld) en zelforganiserend vermogen (6,3 tegenover 7,1 gemiddeld) achter. Bij inwoners tot 30 jaar betreft het vooral de weerbaarheid (7,0 vergeleken met 7,9 gemiddeld). Leeftijd alleen maakt mensen niet minder zelfredzaam. De scores zijn lager dan gemiddeld onder alleenstaanden (7,7). Deze inwonersgroep is iets minder goed in staat om voor zichzelf te zorgen, om hulp te organiseren en zijn (mede daardoor) ook minder weerbaar als het even niet mee zit.

Zelfzorgend vermogen

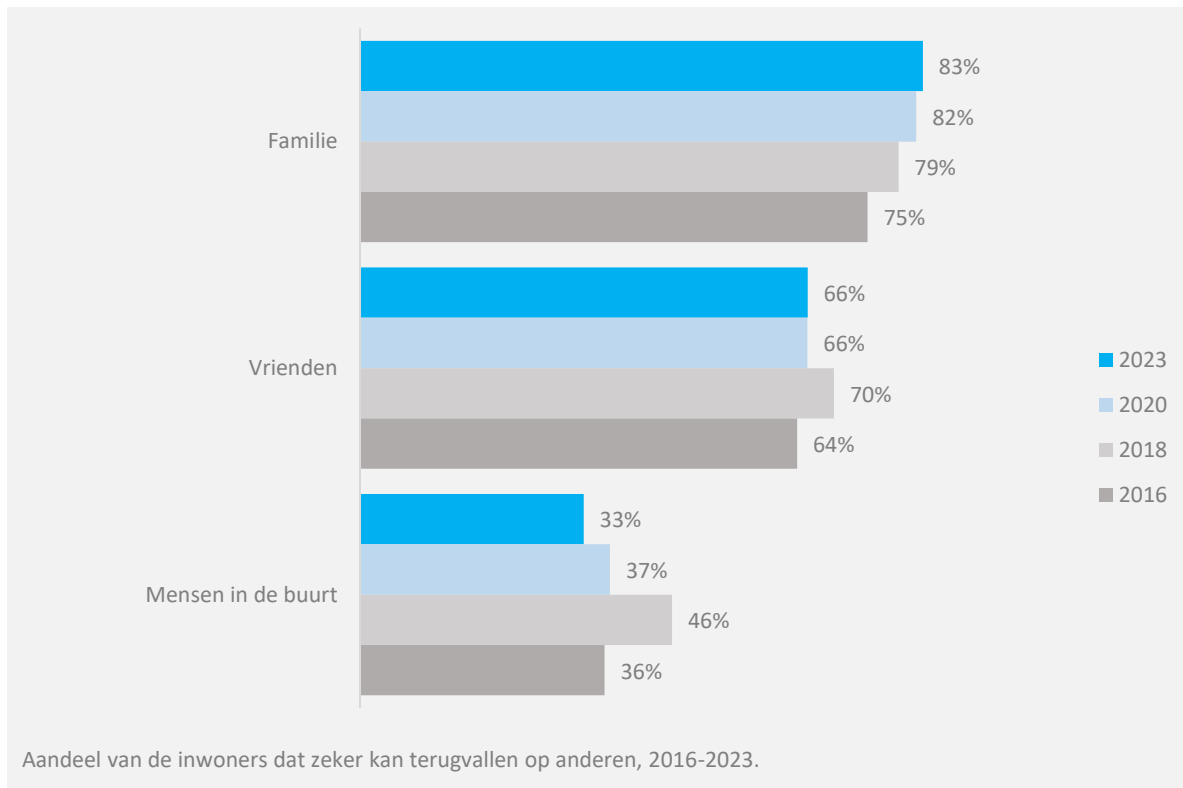
Percentage inwoners dat veel of enkele problemen ervaart in het dagelijks leven (excl. n.v.t.), 2023.

Het merendeel (64%) van de inwoners van de gemeente Stichtse Vecht ondervindt niet of nauwelijks problemen in het dagelijks leven. Aan de andere kant ervaart 36% wel enkele (30%) of veel problemen (6%) bij dagelijkse activiteiten. Dat kunnen één of meer problemen van verschillende aard zijn.

De meeste belemmeringen die men ervaart hebben te maken met de lichamelijke gezondheid: een kwart van de inwoners (26%) heeft hier wel eens problemen mee, bij 3% gaat het om veel problemen. Dit aandeel is hoger dan in 2020 toen 19% problemen hiermee ondervond. Ook in 2018 (17%) en 2016 (22%) hadden minder inwoners problemen met hun lichamelijke gezondheid. Daarnaast heeft circa één op de zeven inwoners problemen met de geestelijke gezondheid (15%) en met het aangaan of onderhouden van contacten (14%). Circa één op de tien inwoners ervaart problemen met de opvoeding van de kinderen (12%), huishoudelijke taken (11%) en de administratie (10%). In de meeste gevallen gaat het niet om veel problemen maar om enkele problemen. Vergeleken met 2020 neemt het aandeel inwoners dat ook op deze vlakken problemen ervaart toe.

Naarmate men ouder wordt, komen problemen bij één of meer dagelijkse activiteiten (veel) vaker voor: 55% van de 65-plussers ervaart wel eens problemen, waarvan 10% vaak. Als ingezoomd wordt op de 75-plussers is dat respectievelijk 60% en 11%. Dat geldt overigens vooral voor de lichamelijke problemen (46% van de 65-plussers heeft enkele of veel problemen met de lichamelijke gezondheid) en niet voor psychische problemen (15% veel of enkele). Ook onder alleenstaanden (58%, waarvan 11% veel) en lager opgeleiden (53%, waarvan 10% veel) komt het vaker voor dat mensen problemen ervaren in het dagelijks leven. Bij hoger opgeleiden is dat 33%, waarvan 5% veel.

Zelforganiserend vermogen

De score voor het zelforganiserend vermogen wordt onder andere bepaald door de mate waarin men kan terugvallen op familie, vrienden/kennissen en buurtgenoten.

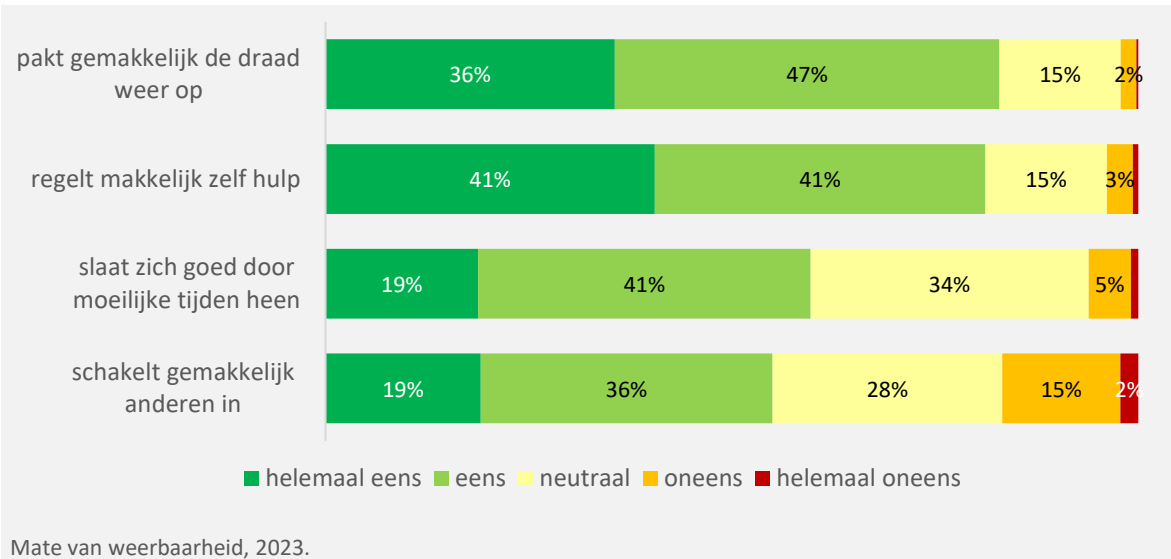
Het grote merendeel van de inwoners (83%) zegt zeker te kunnen terugvallen op familie. Dit percentage neemt per meting iets toe (van 75% in 2016 naar 83% in 2023). Daarnaast zegt nog eens 12% waarschijnlijk te kunnen terugvallen op familie.

Twee op de drie inwoners (66%) kunnen zeker terugvallen op vrienden of kennissen (en 28% waarschijnlijk). Dit aandeel is vergelijkbaar met 2020 maar is iets lager dan in 2018 (70%).

Een derde kan daarnaast zeker terugvallen op buurtgenoten (33%) en nog eens 53% waarschijnlijk. Het terug kunnen vallen op buurtgenoten is verschoven van zeker (van 37% naar 33%) naar waarschijnlijk (van 49% naar 53%).

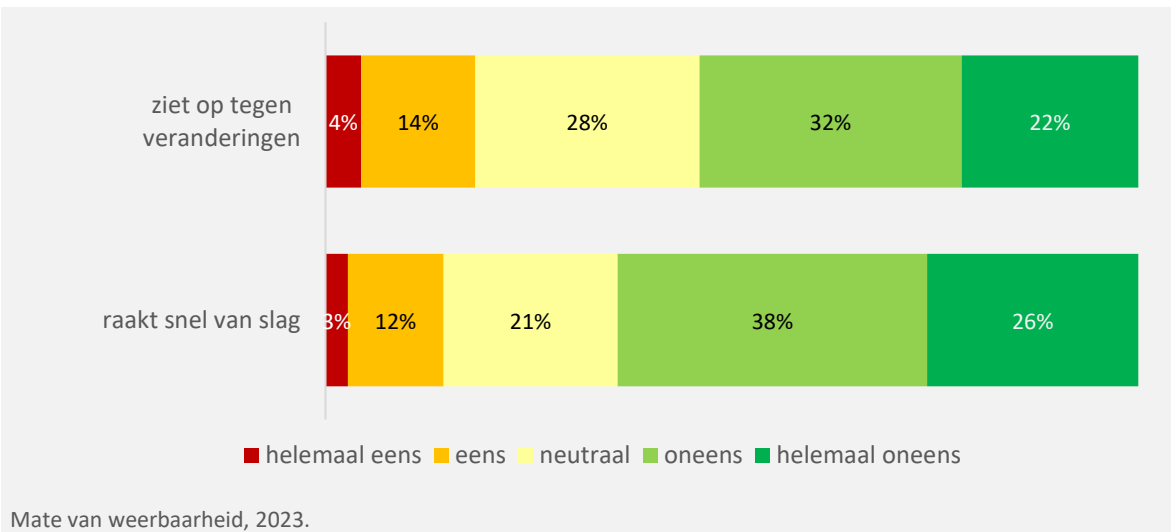
In Nigtevecht (55%), Kockengen en Tienhoven (beiden 41%) denkt men vaker met zekerheid te kunnen terugvallen op buurtgenoten. In Maarssebroek en Loenersloot (beiden 24%) zijn deze percentages het laagst.

Per saldo heeft circa 2% van alle inwoners van de gemeente helemaal niemand om op terug te vallen. Dat was in 2020 en 2018 ook zo. Een ruime meerderheid (87%) kan zeker op anderen terugvallen en 11% waarschijnlijk. Dit is niet anders dan in 2020. In 2018 was dat respectievelijk 84% en 14%. Het zijn iets vaker 65-plussers (4%) en vooral mensen die veel problemen in het dagelijkse leven ervaren (14%) die op niemand kunnen terugvallen.

Iets meer dan acht op de tien inwoners pakken de draad weer gemakkelijk op als het even tegen zit (83%) en regelen makkelijk zelf hulp als dat nodig is (82%). Zes op de tien inwoners slaan zich goed door moeilijke tijden heen (60%) en iets meer dan de helft schakelt gemakkelijk vrienden, familie of kennissen in als dat nodig is (55%). Het aandeel inwoners dat moeite heeft met deze zaken is over het algemeen beperkt en varieert van 3% als het gaat om het gemakkelijk oppakken van de draad als het even tegen zit, 4% als het gaat om het gemakkelijk zelf hulp regelen tot 6% als het gaat om het zich goed door moeilijke tijden heen slaan. Inwoners hebben meer moeite met het inschakelen van vrienden, familie of kennissen (17%).

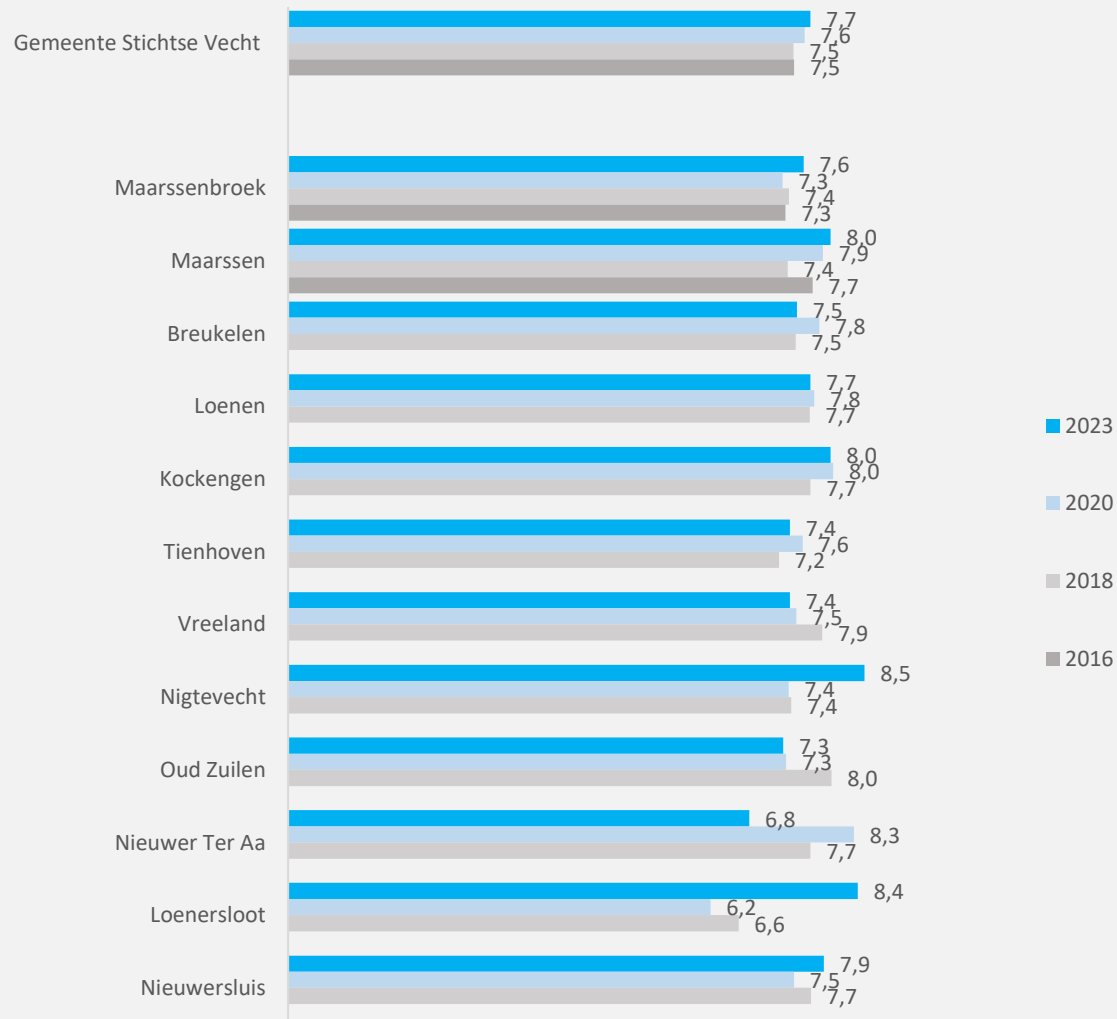
Aan de andere kant ziet bijna één op de vijf inwoners op tegen veranderingen (18%) en één op de zeven raakt vaak snel van slag (15%).

Op basis van deze stellingen is de score voor de indicator weerbaarheid opgesteld. Inwoners tot 30 jaar scoren veel lager op weerbaarheid (7,0 tegenover 7,9 gemiddeld). Naar opleidingsniveau varieert de score van een 7,5 voor lager opgeleiden, een 7,6 voor middelbaar opgeleiden tot een 8,2 voor hoger opgeleiden.

Inwoners tot 30 jaar zijn sneller van slag als iets tegenzit of onduidelijk is (30% tegenover 15% gemiddeld). Lager opgeleiden ervaren dit ook iets vaker dan hoger opgeleiden (resp. 19% en 10%). Ook zien inwoners tot 30 jaar vaker op tegen veranderingen (32% tegenover 18% gemiddeld). Inwoners tot 30 jaar pakken de draad ook minder gemakkelijk op als het even tegen zit (73% tegenover gemiddeld 83%) en slaan zich iets minder vaak gemakkelijk door moeilijke tijden heen (54% tegenover 60% gemiddeld).

- Mate van participatie
- Vrijwilligerswerk
- Hulp en aandacht voor burens
- Vrijwillige hulp

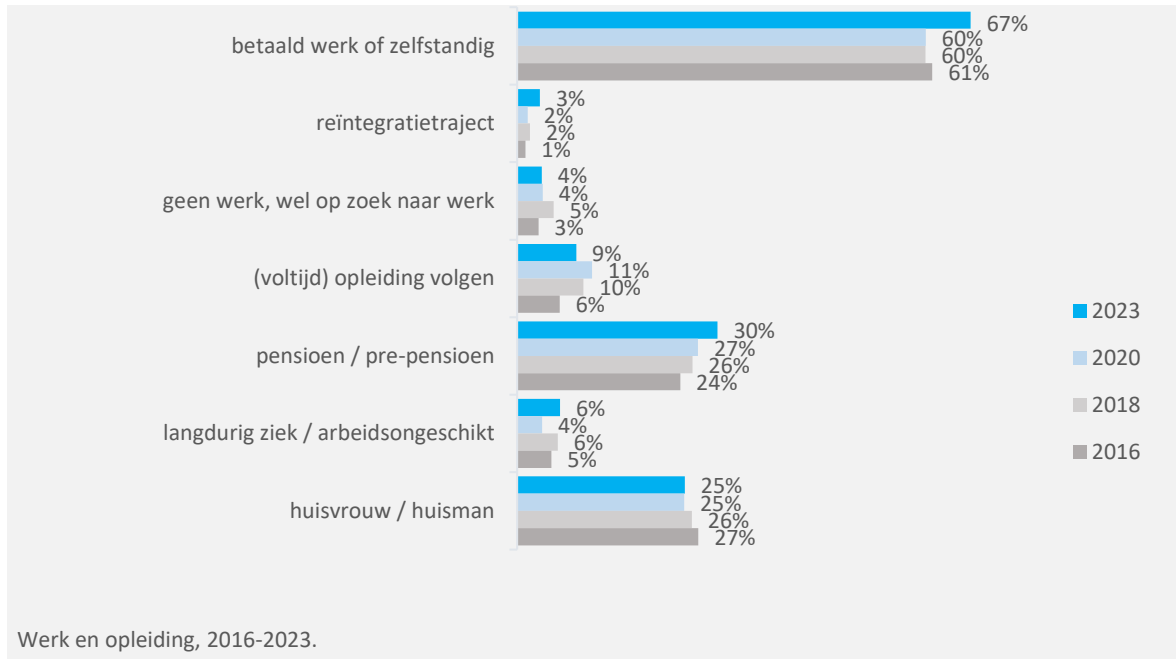
Score voor participatie, 2016-2023.

De mate van participatie wordt in deze monitor gedefinieerd als de mate waarin iemand deelneemt aan het maatschappelijk leven. De score voor participatie komt voort uit de vragen die te maken hebben met het al dan niet hebben van betaald werk, het volgen van een re-integratietraject of opleiding, het anderszins ‘sociaal actief’ zijn in de buurt (d.w.z. mantelzorg aan vrienden of buren, aandacht voor of hulp aan buren) en actieve deelname aan het verenigingsleven of vrijwilligerswerk. Daarbij krijgt betaald werk de hoogste waarde, gevolgd door opleiding en zo verder.

De score voor participatie (7,7) is een fractie hoger dan in 2020, 2018 en 2016 (resp. 7,6, 7,5 en 7,5). De score varieert wel tussen de kernen. In Nigtevecht (8,5) en Loenersloot (8,4) is de score hoger dan gemiddeld. Soms komt dat omdat er meer mensen wonen die betaald werk doen (85% in Nigtevecht) of omdat men relatief veel hulp (72% Nigtevecht, 65% Loenersloot) of aandacht voor de buren heeft (69% in Nigtevecht en Loenersloot). Opvallend is dat Nieuwer Ter Aa nu de laagste score voor participatie heeft, terwijl die in 2020 onder één van de hoogst scorende kernen viel. Dit is vooral toe te schrijven aan het lage aantal betaald werkenden in deze kern (54%). Ook is de aandacht voor buren in een zorgwekkende situatie lager dan gemiddeld (47% ten opzichte van 57% gemiddeld). Loenersloot laat ook een grote verschuiving zien, namelijk van een 6,2 in 2020 naar 8,4 in 2023. Voor de overige kernen zijn de verschuivingen klein.

Voor Oud- uilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot en Nieuwersluis geldt overigens dat de kleine absolute aantallen eerder voor verschuivingen en vertekeningen kunnen zorgen.

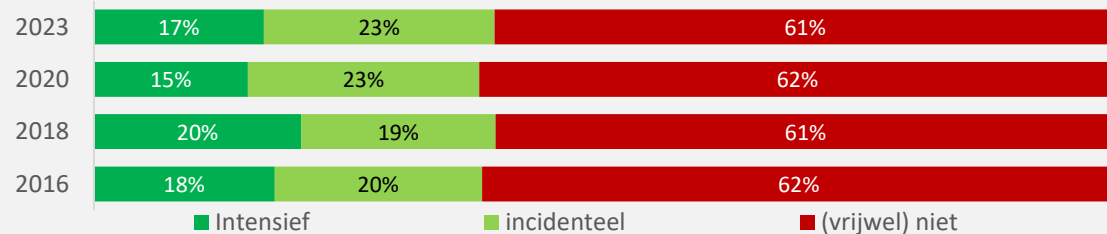
Participatie: werk, studie en sociaal actief

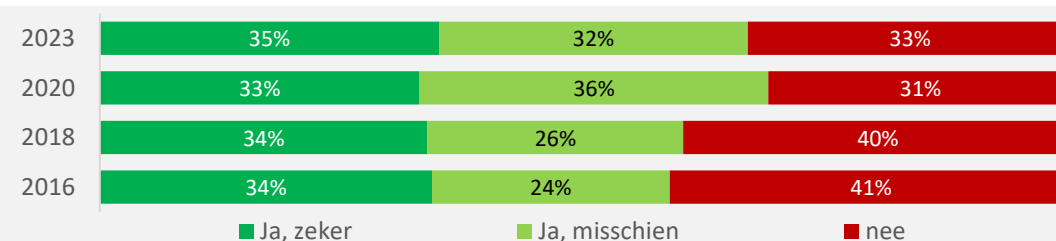
Twee derde van de inwoners heeft betaald werk (67%). Dat is hoger dan voorgaande jaren, toen dit percentage niet boven de 61% uit kwam. Drie op de tien respondenten (30%) zijn met pensioen en dit aandeel neemt bij iedere meting verder toe (van 24% in 2016 naar 30% in 2023). Een kwart (25%) is huisvrouw of huisman. Dit aandeel varieert nauwelijks in de tijd. Daarnaast volgt nog bijna één op de tien respondenten een opleiding (9%). Dit aandeel varieert enigszins in de tijd. Het percentage werkzoekenden zonder baan (4%) is evenals voorgaande metingen laag. Het percentage werkenden is het grootst in Nigtevecht (85%) en het laagst in Nieuwersluis (52%), op de voet gevolgd door Nieuwer ter Aa (54%).

Bijna zes op de tien inwoners (59%) zijn actief in een vereniging of maatschappelijke organisatie en dat percentage is iets hoger dan in 2020 (54%) en in 2018 (52%). Een kwart van de inwoners is actief in een sportvereniging (28%) en circa één op de tien in een religieuze of maatschappelijke vereniging (12%) en/of op school of in de kinderopvang (11%).

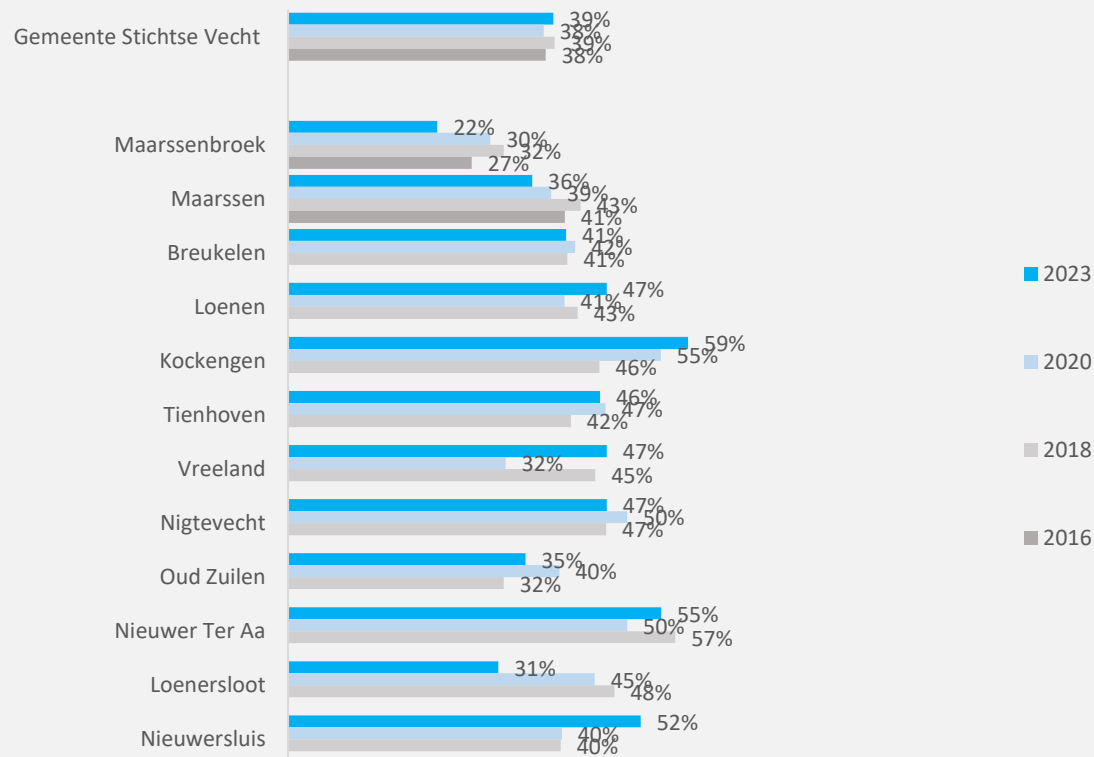
Het meest actief zijn inwoners van Kockengen (75%), gevolgd door inwoners van Nieuwer ter Aa (70%), Nigtevecht (69%), Loenen (68%) en Vreeland (67%). Inwoners van Loenersloot (42%), op de voet gevolgd door Maarssenbroek (47%) zijn het minst actief geweest in een vereniging of organisatie.

Vrijwilligerswerk het afgelopen jaar, 2018-2023.

Vrijwilligerswerk in de toekomst, 2016-2023.

Aandeel vrijwilligers (intensief & incidenteel), 2016-2023.

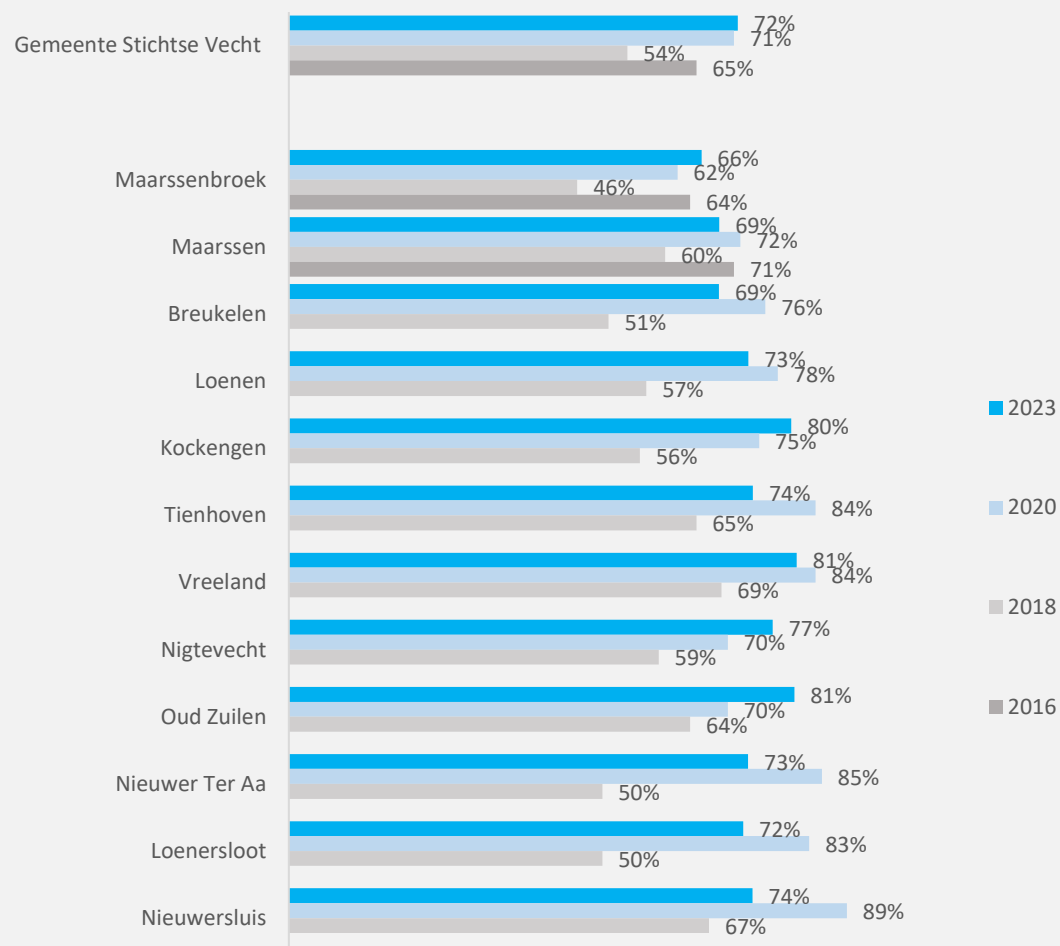
In 2023 zijn vier op de tien inwoners actief als vrijwilliger (39%). Dit is iets vergelijkbaar met 2020, 2018 en 2016 toen dit aandeel resp. 38%, 39% en 38% betrof. Van de inwoners die het afgelopen jaar vrijwilligerswerk hebben gedaan was 17% intensief actief en 23% meer incidenteel.

Het potentieel aandeel vrijwilligers voor de nabije toekomst daalt iets van 70% in 2020 naar 67% in 2023, maar ligt daarmee nog hoger dan in 2018 (60%) en 2016 (58%). Een derde (33%) van de inwoners is niet van plan om vrijwilligerswerk te gaan doen. De meeste van hen zijn nu ook geen vrijwilliger. Gebrek aan tijd (58%) is de belangrijkste reden om geen vrijwilligerswerk te doen, maar een aanzienlijk deel geeft ook aan zich niet te willen binden (33%), niet mee te doen om gezondheidsredenen (16%) en/of er geen behoefte aan te hebben (15%).

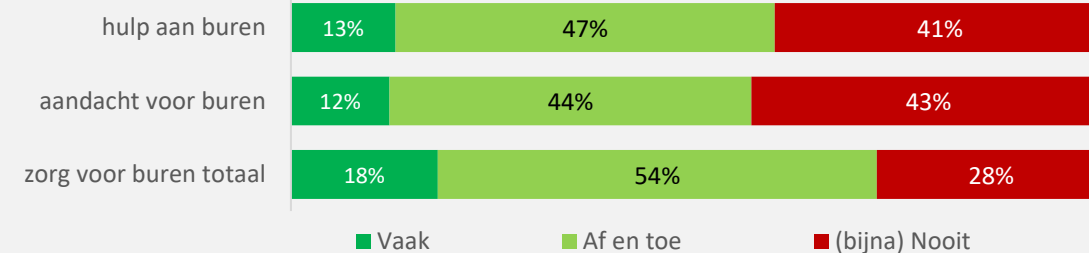
Met name in Kockengen (59%), maar ook in Nieuwer ter Aa (54%) en Nieuwersloot (52%) liggen de percentages actieve vrijwilligers ruim boven het gemiddelde. Maarssenbroek (22%) en Loenersloot (31%) hebben minder actieve vrijwilligers dan gemiddeld.

Het aandeel vrijwilligers is groter dan gemiddeld onder hoger opgeleiden (47% vergeleken met 30% onder lager opgeleiden). Inwoners tot 30 jaar zijn minder actief als vrijwilliger (28%). Naar huishoudenssamenstelling zijn de verschillen beperkt.

Hulp aan en aandacht voor buren

Aandeel inwoners dat hulp geeft aan of aandacht heeft voor buren, 2016-2023.

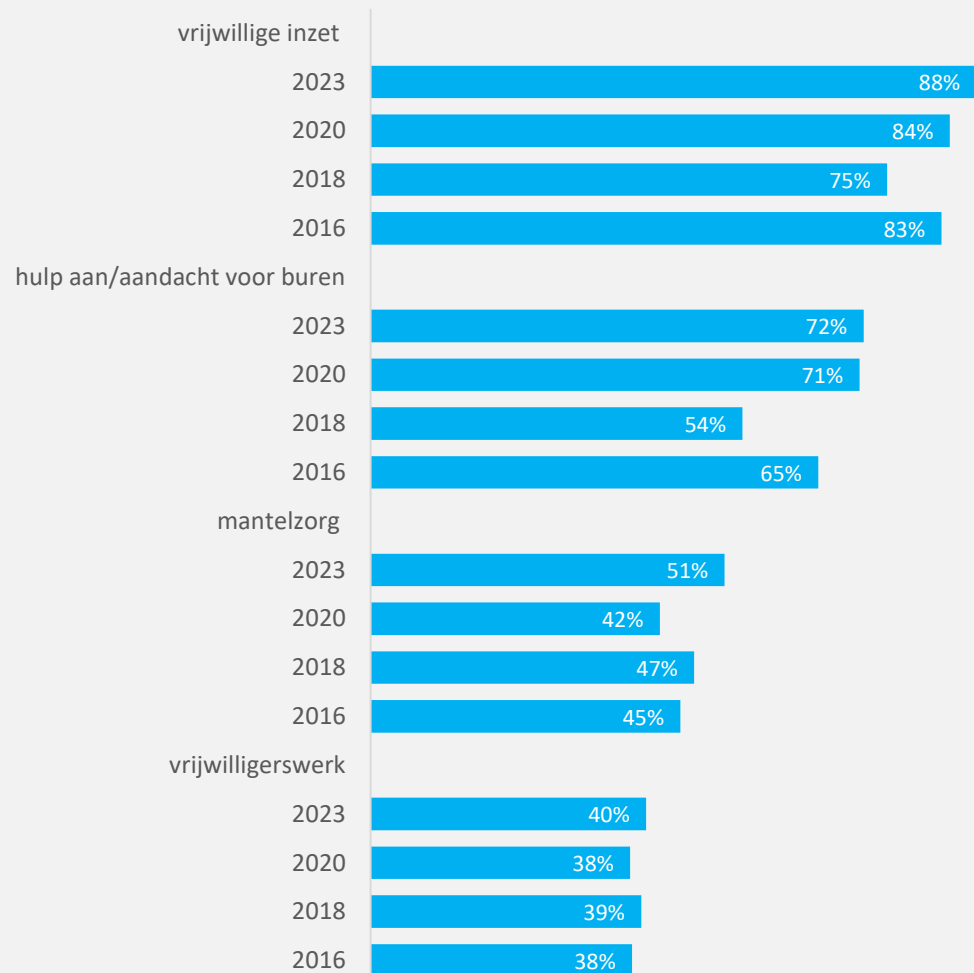
Inzet voor de buren, 2023.

Iets meer dan zeven op de tien inwoners (72%, waarvan 18% intensief) hebben aangegeven het afgelopen jaar aandacht te hebben gehad voor de buren. Het gaat daarbij zowel om het helpen van buren met klussen of boodschappen doen (60%) als (ook) om aandacht voor buren in een zorgwekkende situatie (56%). Het percentage inwoners dat hulp heeft geboden aan of aandacht heeft gehad voor de buren is vergelijkbaar met 2020, maar is veel groter dan in 2018 (54%) en iets meer in lijn met 2016 (65%).

Het percentage inwoners dat omziet naar de buren ligt in de meeste kernen tussen de 70% en 80%. In een aantal kleine(re) kernen is de aandacht voor buren groter dan gemiddeld, zoals in Vreeland (81%), Oud Zuilen (eveneens 81%) en Kockengen (80%). Maarssebroek wijkt in negatieve zin af van de andere kernen. Hier ligt het percentage inwoners met aandacht voor de buren (66%) onder het gemiddelde, maar is wel gestegen vergeleken met 2020 (van 62% naar 66%).

De verschillen naar leeftijdsgroep, huishoudensamenstelling of opleidingsniveau zijn niet significant.

Vrijwillige inzet (burenhulp, mantelzorg en vrijwilligerswerk)

Vrijwillige inzet (intensief en incidenteel), 2016-2023.

Als de inwoners die vrijwilligerswerk doen, mantelzorg geven aan familie, vrienden en/of buurtbewoners en/of hulp bieden aan of zorg hebben voor burenen worden samengenomen tot de 'vrijwillige inzet' van inwoners, dan zetten bijna negen op de tien inwoners (88%) zich op één of meer manieren vrijwillig in voor anderen. Het meest betreft dit hulp en/of aandacht voor burenen (72%), gevolgd door mantelzorg (51%) en vrijwilligerswerk (40%).

De vrijwillige inzet neemt vanaf 2018 bij iedere meting iets toe (van 75% in 2018, 84% in 2020 naar 88% in 2023). Vergeleken met 2020 is vooral de mantelzorg toegenomen. Wellicht dat de coronapandemie ertoe heeft geleid dat mantelzorg in 2020 veel minder goed mogelijk was. Hulp en aandacht voor burenen is sinds 2018 sterk toegenomen (van 54% naar 71% in 2020 en 72% in 2023). Dit aandeel stabiliseert sinds 2020. Het aandeel inwoners dat zich als vrijwilliger inzet is vrij stabiel.

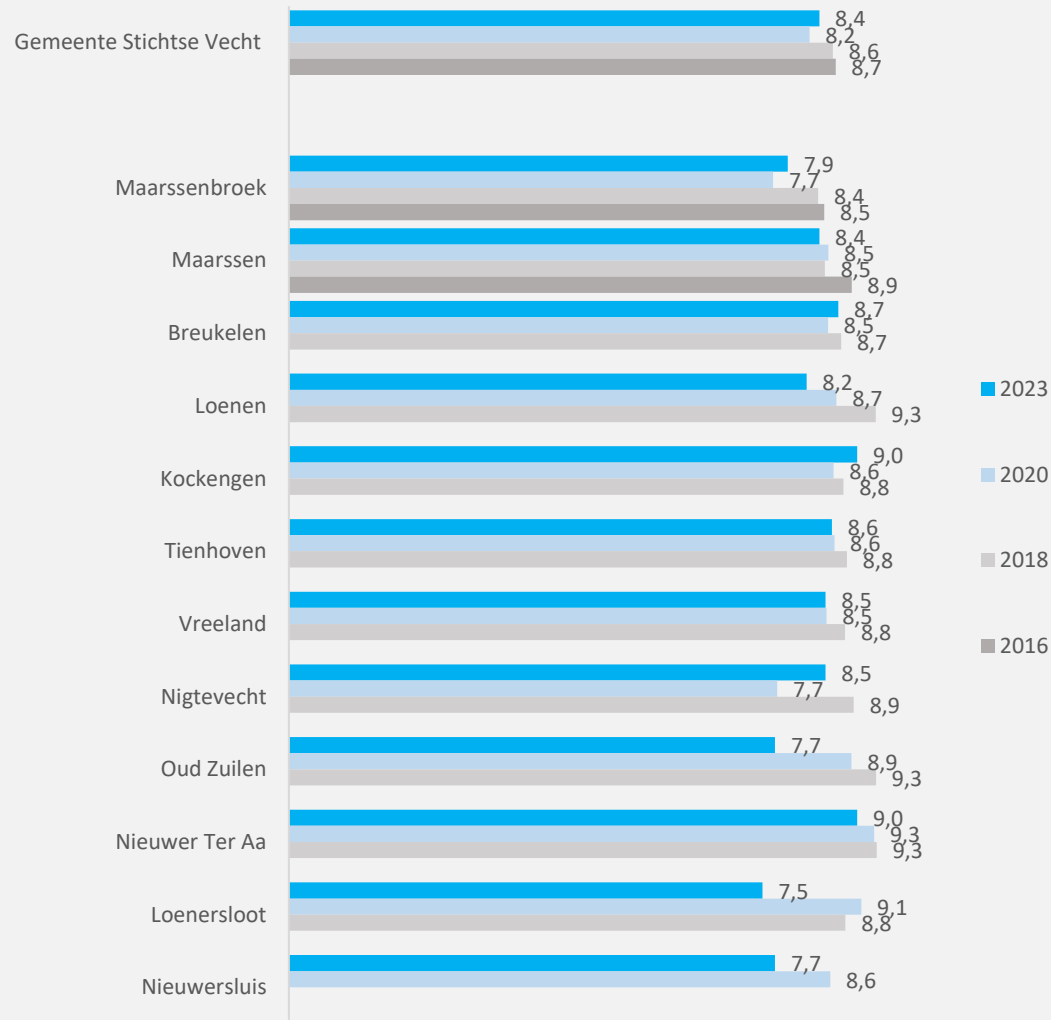
Inwoners die mantelzorg verlenen helpen vooral in de huishouding (48%), bieden gezelschap, troost en afleiding (45%) en zorgen voor begeleiding en/of vervoer (bij) bezoek aan een arts, de kapper enz. (44%). Daarnaast biedt iets meer dan een kwart nog hulp bij het klaar maken van warme maaltijden (28%) en het regelen van geldzaken en/of andere administratie (27%).

Van de mantelzorgers voelt iets meer dan de helft zich niet of nauwelijks belast (53%). En derde voelt zich enigszins belast (33%) en 11% tamelijk zwaar belast. Daarnaast voelt 1% zich zeer belast en nog een 2% overbelast.

Mate van eenzaamheid

- Eenzaamheid
- Sociale contacten

Mate van eenzaamheid

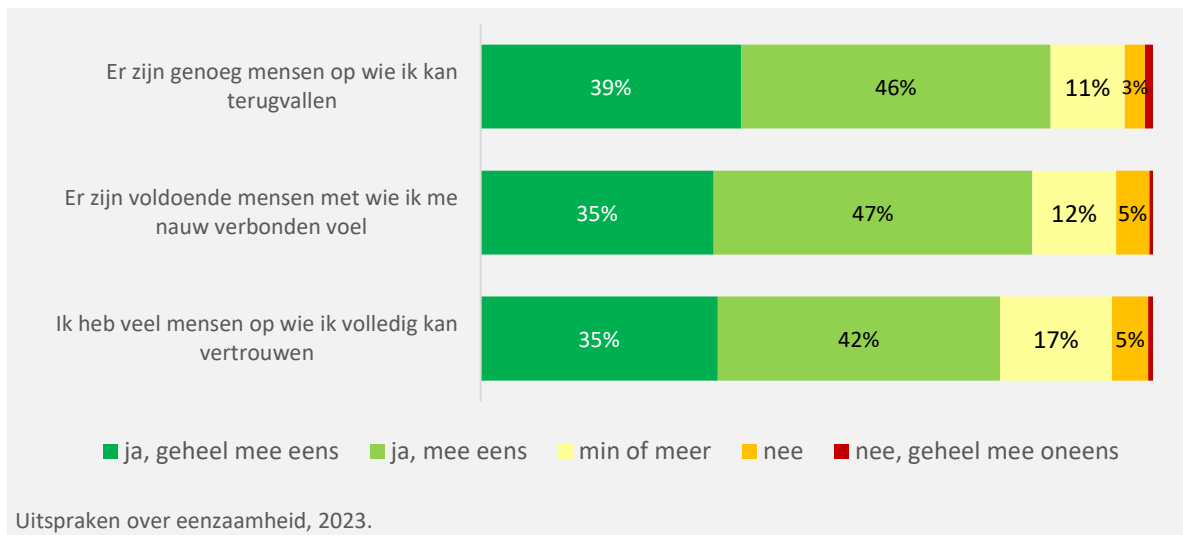
Score voor mate van eenzaamheid, 2016-2023.

De component 'mate van eenzaamheid' heeft betrekking op de mate waarin mensen terug kunnen vallen op anderen, zich met anderen verbonden voelen en de mate waarin zij zich alleen voelen. Op basis van het model van Giersveld-De Jong is een aantal (6) beproefde stellingen voorgelegd, die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen en is een score berekend. De score voor de mate van eenzaamheid loopt van 'slecht' naar 'goed', dus: hoe hoger de waarde, des te minder er sprake is van eenzaamheid. De gemiddelde score voor de mate van eenzaamheid in Stichtse Vecht is 8,4. Dit is weer wat hoger dan in 2020 (8,2) maar nog steeds iets lager dan in 2018 (8,6) en 2016 (8,7).

De score voor de mate van eenzaamheid is het laagst in Loenersloot (7,5), op de voet gevolgd door Oud Zuilen en Nieuwersluis (beiden 7,7), wat wijst op een hogere mate van eenzaamheid in deze kernen. Met name in Loenersloot (van 9,1 naar 7,5) en in Oud Zuilen (van 8,9 naar 7,7) zijn de scores veel lager dan in 2020, wat wijst op een toename van de eenzaamheid in deze kernen. Ook hierbij moet worden aangetekend dat bij de kleine kernen een grotere betrouwbaarheidsmarge van toepassing is.

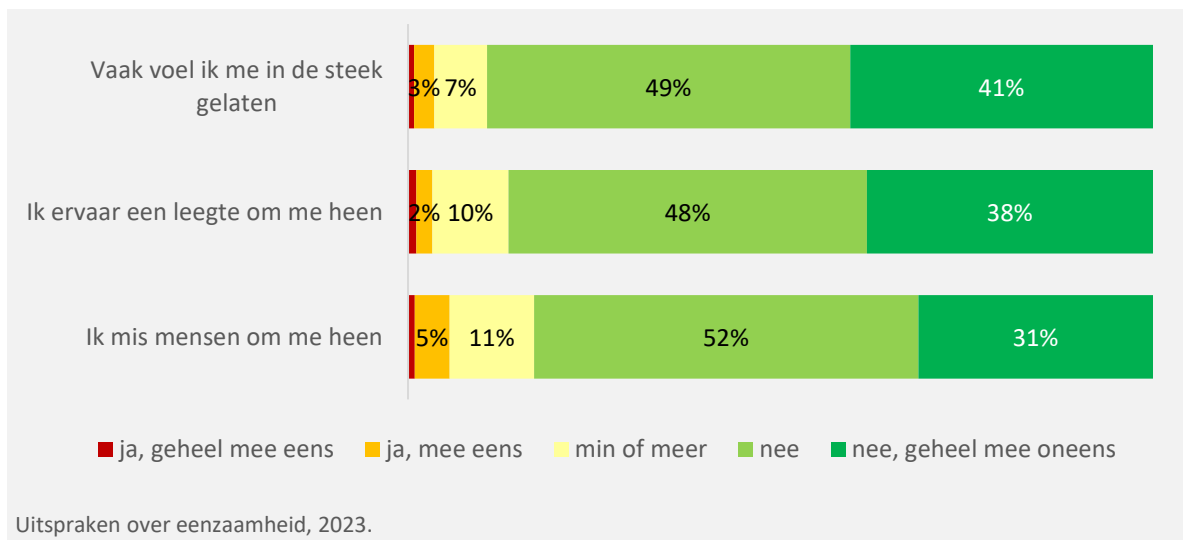
De 65-plussers scoren met een 8,3 net iets onder gemiddeld, maar het verschil is klein. Jongeren tot 30 jaar laten met een 7,7 de laagste score zien. In 2020, ten tijde van de coronapandemie, scoorden jongeren met een 7,2 nog veel lager. Dat wijst erop dat in deze leeftijdsgroep meer eenzaamheid dan gemiddeld voorkomt. Ook onder alleenstaanden (7,3) komt meer eenzaamheid voor en ook deze score lag in 2020 lager (7,0). Lager opgeleiden laten met een 7,8 een veel lagere score zien dan hoger opgeleiden met een 8,7. Het zijn vooral mensen die niet regelmatig sociale contacten buitenshuis hebben (12%) waarvoor eenzaamheid serieus speelt (5,4 vergeleken met een 8,8 voor inwoners die wel regelmatig contacten hebben buitenshuis).

Uitspraken over eenzaamheid en sociale contacten

Op basis van het model van Giersveld-De Jong zijn zes uitspraken voorgelegd, die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen of zich eenzaam voelen.

Acht tot negen op de tien inwoners hebben genoeg mensen om zich heen om op terug te kunnen vallen (85%), hebben voldoende mensen met wie men zich nauw verbonden voelt (82%) en hebben voldoende mensen op wie men volledig kan vertrouwen (77%). Circa 5% onderschrijft deze uitspraken niet, dit zijn de mensen die zich vaker eenzaam voelen.

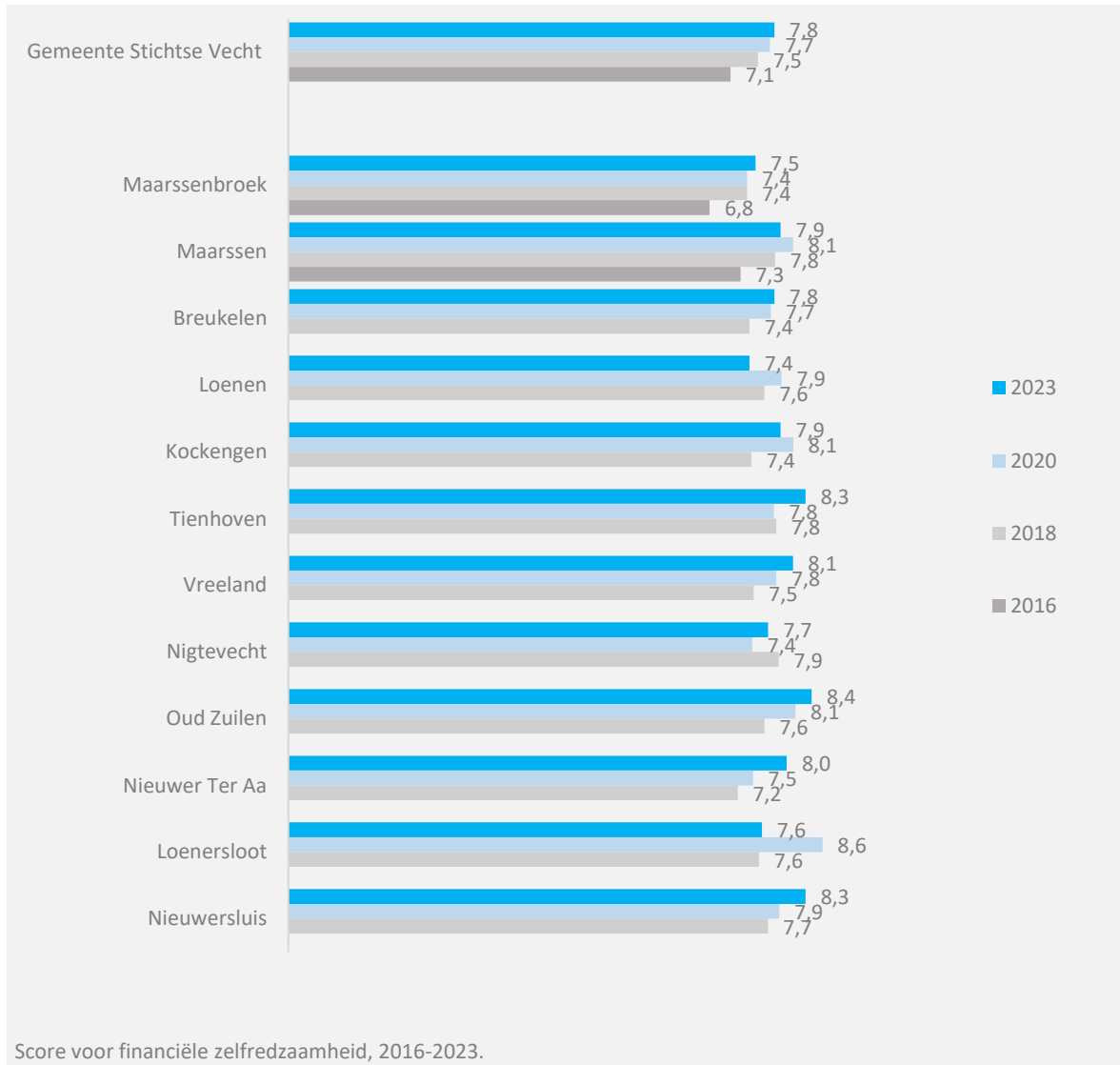

Ondanks dat de mate van eenzaamheid relatief beperkt is, mist 17% van de inwoners (wel eens) mensen om zich heen, ervaart 14% (wel eens) een leegte om zich heen en voelt 10% zich vaak in de steek gelaten. Vergeleken met 2020 voelen iets minder inwoners zich vaak in de steek gelaten (van 17% naar 10%) en ervaren minder inwoners vaak een leegte om zich heen (van 21% naar 14%), maar mist men vaker mensen om zich heen (van 9% naar 17%).

Inwoners tot 30 jaar ervaren vaker een leegte om zich heen (28%, veelal min of meer) evenals lager opgeleiden (20%). Ook voelen jongeren zich vaker in de steek gelaten (25%) en missen ze vaker mensen om zich heen (24%).

- Financiële zelfredzaamheid
- Rondkomen van het huishoudinkomen

Financiële zelfredzaamheid

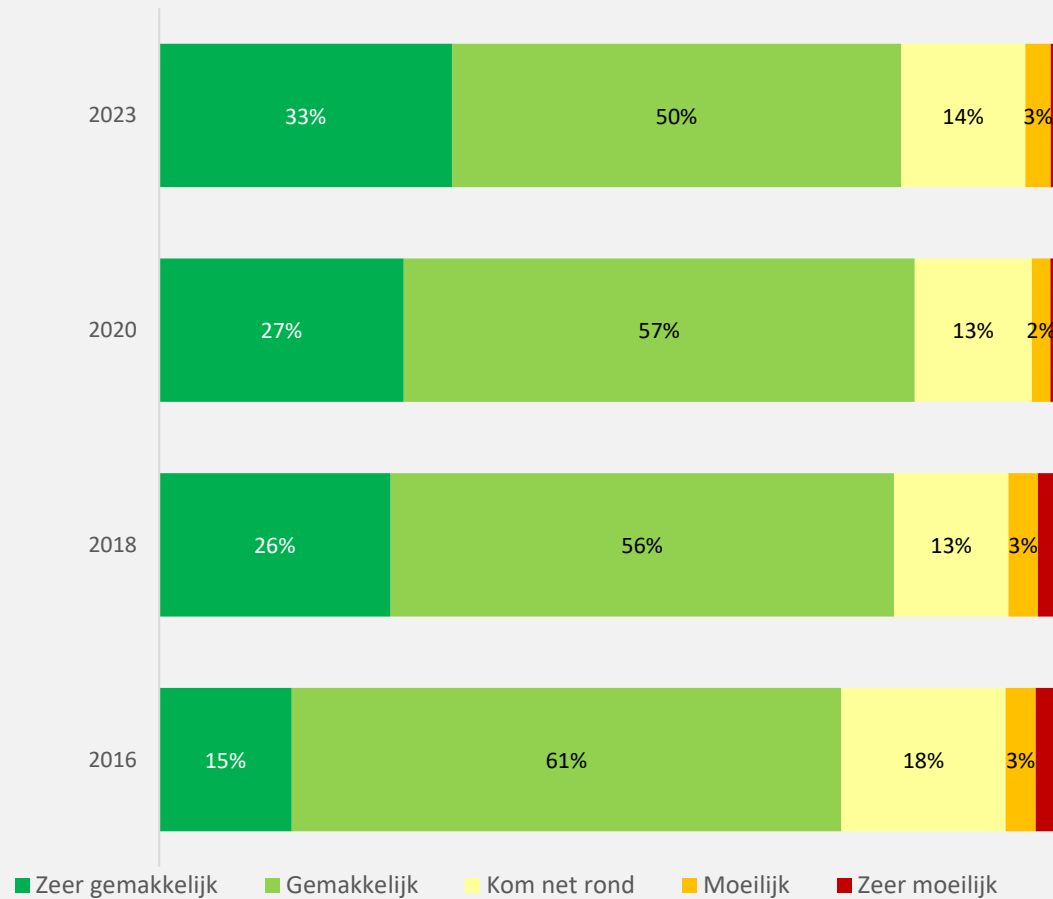
Score voor financiële zelfredzaamheid, 2016-2023.

De financiële zelfredzaamheid van mensen zegt iets over hun financiële draagkracht en -last. De score is afgeleid van de mate waarin inwoners kunnen rondkomen van het totale netto-inkomen van het huishouden. De score van de gemeente Stichtse Vecht op financiële zelfredzaamheid is 7,8. De score laat een geleidelijke toename zien sinds 2016 (7,1). Dat betekent dat de financiële zelfredzaamheid van de inwoners bij iedere meting is verbeterd.

De score varieert enigszins tussen de kernen en loopt uiteen van 7,4 in Loenen en een 7,5 in Maarssenbroek tot een 8,4 in Oud Zuilen. In de meeste kernen is de score hoger dan in 2020. Alleen in Loenen (van 7,9 naar 7,4) en in Loenersloot (van 8,6 naar 7,6) zijn deze het meest gedaald. Bij de vorige meting waren de scores in deze kernen juist gestegen waardoor ze nu weer meer de scores van 2018 benaderen. In Tienhoven (van 7,8 naar 8,3) en Nieuwer ter Aa (van 7,5 naar 8,0) zijn de scores het meest gestegen.

Inwoners tot 30 jaar laten met een 7,5 een iets lagere score zien voor de financiële zelfredzaamheid. Dit geldt ook voor lager en middelbaar opgeleiden die een 7,3 scoren tegenover een 8,3 voor de hoger opgeleiden. Ook op dit punt is er een duidelijk relatie tussen de financiële zelfredzaamheid en de mate waarin inwoners problemen ervaren. Zo scoren inwoners die niet worden geconfronteerd met dagelijkse problemen (8,1) veel hoger dan inwoners die soms (7,5) of vaak (6,6) problemen ervaren.

Rondkomen van het huishoudinkomen

Mate waarin inwoners kunnen rondkomen van hun inkomen, 2016-2023.

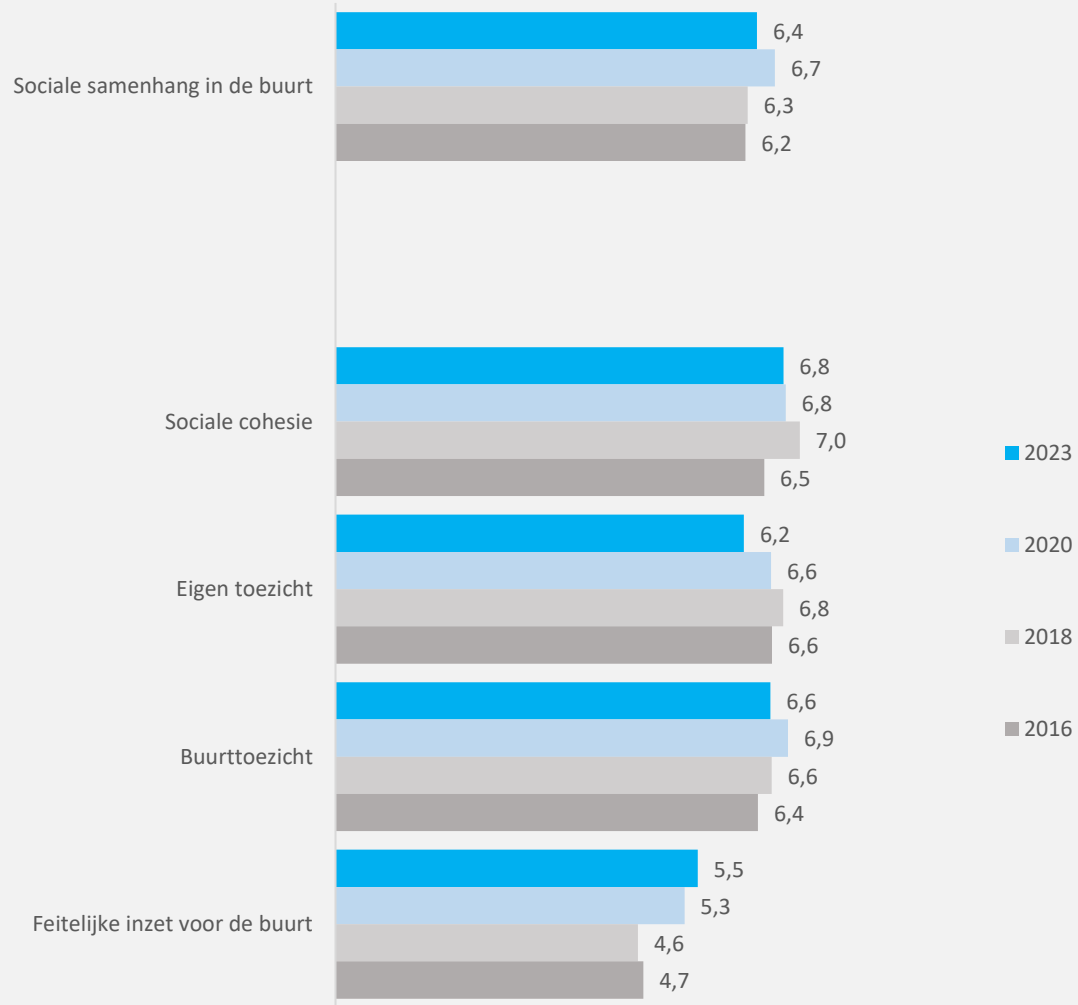
De meeste inwoners van de gemeente Stichtse Vecht (83%) kunnen (zeer) gemakkelijk rondkomen met hun netto-huishoudinkomen. Dat is vergelijkbaar met 2020 (84%) en 2018 (82%), maar hoger dan in 2016 (76%). Eén op de zeven inwoners geeft aan net rond te kunnen komen (14%) en 3% kan moeilijk rondkomen.

Te zien is dat zowel (iets) meer inwoners zeer gemakkelijk kunnen rondkomen (van 27% in 2020 naar 33% in 2023) als moeilijk of zeer moeilijk kunnen rondkomen (van 2% naar 3%). Dit is in lijn met berichten in de media en het beleid dat er een stijgende tweedeling is tussen mensen die het goed en minder goed hebben.

Inwoners tot 30 jaar hebben iets meer moeite om rond te komen (5% moeilijk) evenals lager (4%) en middelbaar (5%) opgeleiden. Ook eenoudergezinnen hebben hier meer moeite mee (9%).

- Sociale samenhang in de buurt
- Sociale cohesie
- Eigen toezicht en buurttoezicht
- Aanspreken van buurtgenoten
- Inzet voor de buurt

Sociale samenhang in de buurt

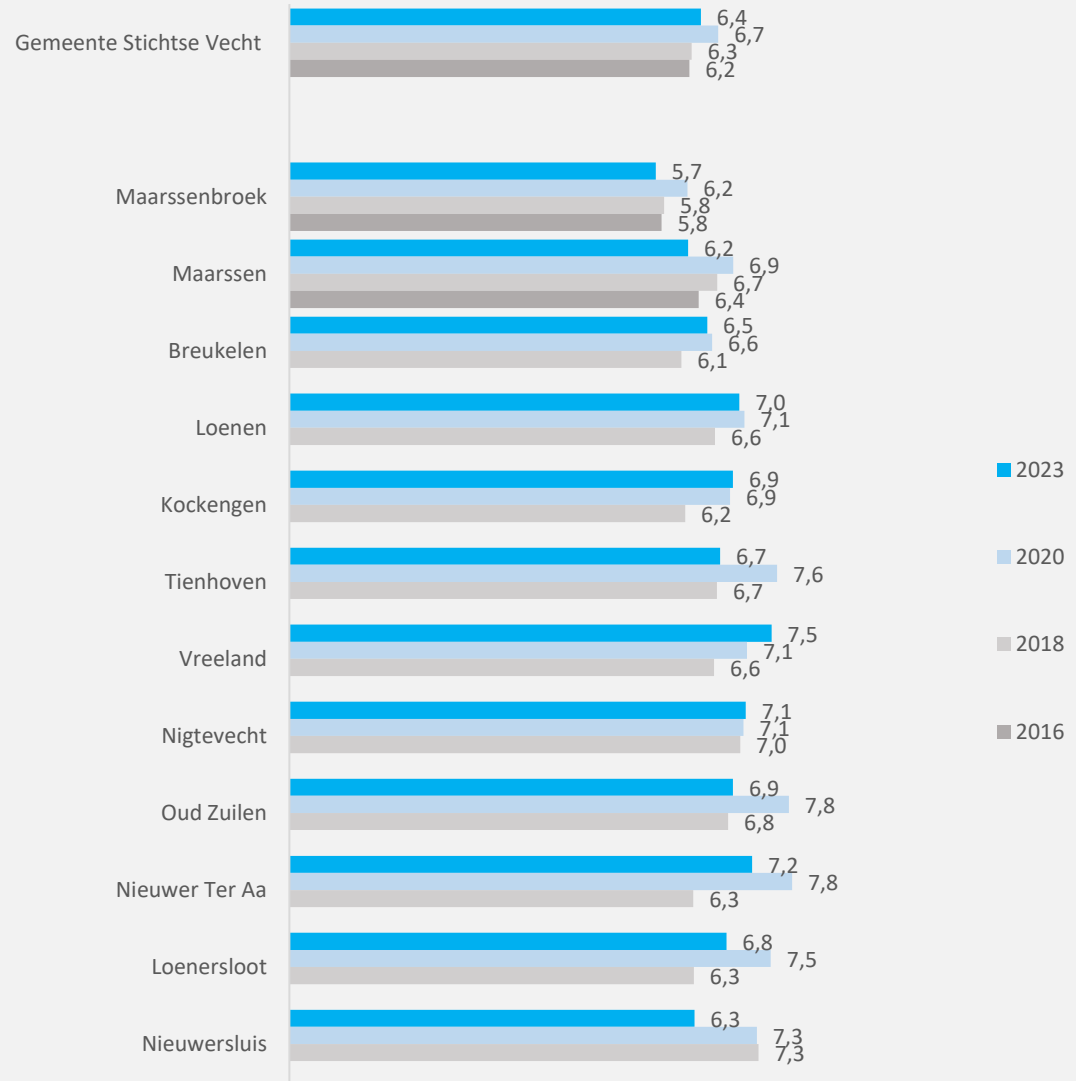

Score voor sociale samenhang in de buurt, 2016-2023.

Bij de sociale samenhang in de buurt gaat het zowel om de sociale cohesie als om de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Deze aspecten vormen een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten en voor het tegengaan van buurtverval. Achter de score voor sociale samenhang in de buurt zitten onderliggende scores voor sociale cohesie (ofwel de betrokkenheid bij de buurt en buurtcontacten), sociale controle (het eigen toezicht en het buurttoezicht: hoe reageert men zelf op voorvallen in de buurt en wat verwachten mensen van hun buurtgenoten) en de feitelijke inzet voor de buurt (inzet in het afgelopen jaar en in de toekomst).

De gemiddelde score voor sociale samenhang in de buurt in de gemeente Stichtse Vecht is 6,4. Daarmee is de score, die in 2020 was gestegen van 6,3 in 2018 naar 6,7, in 2023 weer gedaald naar 6,3. Van de onderliggende scores zijn die voor sociale cohesie (6,8) en sociale controle (buurttoezicht (6,6) en het eigen toezicht (6,2) hoger dan die voor de feitelijke inzet voor de buurt (5,5). Deze laatste subscore ligt duidelijk op een lager niveau. Dat komt omdat lang niet iedereen zich inzet of wil inzetten voor de buurt, wat je ook niet kun verwachten. De score voor feitelijke inzet neemt bij de laatste twee metingen wel toe (van 4,6 in 2018, 5,3 in 2020 naar 5,5 in 2023). Het buurttoezicht was in 2020 gestegen ten opzichte van 2018 (van 6,6 naar 6,9) om vervolgens weer te dalen naar een 6,6 in 2023. Als het gaat om het eigen toezicht dan is vanaf 2018 sprake van een daling (van 6,8 in 2018, 6,6 in 2020 naar 6,2 in 2023).

Sociale samenhang in de buurt

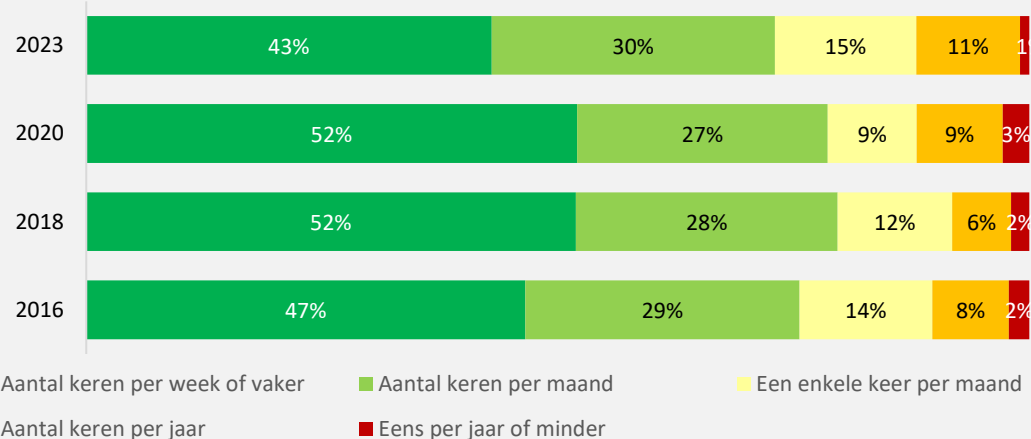

Sociale samenhang in de buurt, naar wijk/kern, 2016-2023.

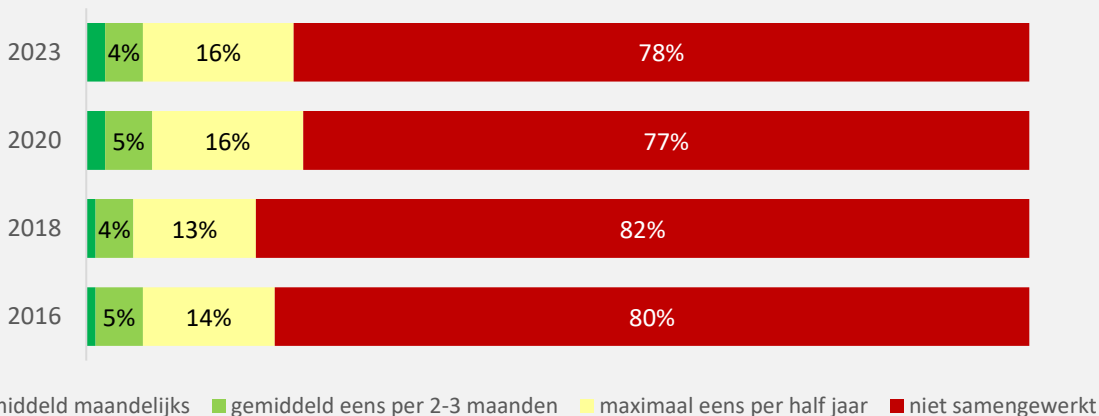
De sociale samenhang verschilt tussen de kernen. Zo scoort de sociale samenhang in de buurt boven gemiddeld in de kernen Vreeland (7,5), Nieuwer ter Aa (7,2), Nigtevecht (7,1), Oud Zuilen (6,9), Kockengen (eveneens 6,9) en Loenersloot (6,8). De score voor sociale samenhang is het laagst in Maarssebroek (5,7), gevolgd door Maarsssen (6,2) en Nieuwersluis (6,3).
 Vergeleken met 2020 is de sociale samenhang het sterkst gedaald in Nieuwersluis (van 7,3 naar 6,3), Oud Zuilen (van 7,8 naar 6,9) en Tienhoven (van 7,6 naar 6,7). Alleen in Vreeland is sprake van een toename (van 7,1 naar 7,5). In 2020 was juist in vrijwel alle kernen sprake van een toename van de sociale samenhang ten opzichte van 2018 terwijl nu in vrijwel alle kernen sprake is van een afname. Een vergelijking met 2018 laat zien dat de sociale samenhang in de buurt in Vreeland en in Nieuwer ter Aa evenals in Kockengen nu hoger ligt dan in 2018. Alleen in Maarsssen is deze lager dan in 2018.

Onder gezinnen met kinderen is de sociale samenhang in de buurt het grootst (6,7). Alleenstaanden scoren lager (6,1) dan gemiddeld evenals eenoudergezinnen (5,3). Ook lager opgeleiden laten een lagere score zien (6,1) en hoger opgeleiden juist een hogere (6,7). Dat geldt ook voor inwoners die vaak problemen ervaren in het dagelijks leven (5,5) en voor mensen die niemand hebben om op terug te vallen (5,6). Dit zijn de kwetsbare groepen in de samenleving.

Ook onder jongeren tot 30 jaar (5,6) is de score voor sociale samenhang in de buurt lager dan gemiddeld. Bij jongeren is de lagere score vooral gerelateerd aan een beperkte inzet (3,9) en minder eigen toezicht (5,6). Dit beeld komt ook naar voren bij lager opgeleiden (resp. 4,6 en 5,8). Inwoners met problemen scoren zowel lager op feitelijke inzet (4,6) als het eigen toezicht (5,6) en het buurttoezicht (5,5). Inwoners die niet op anderen kunnen terugvallen laten ook minder inzet zien (4,3) evenals minder eigen toezicht (5,0). In buurten met sociale huurwoningen van een woningcorporatie is de sociale samenhang in de buurt lager (score 5,6) dan in buurten met vooral koopwoningen (6,6).

Een praatje maken met buurtgenoten, 2016-2023

Samen met buurtgenoten iets georganiseerd, 2016-2023.

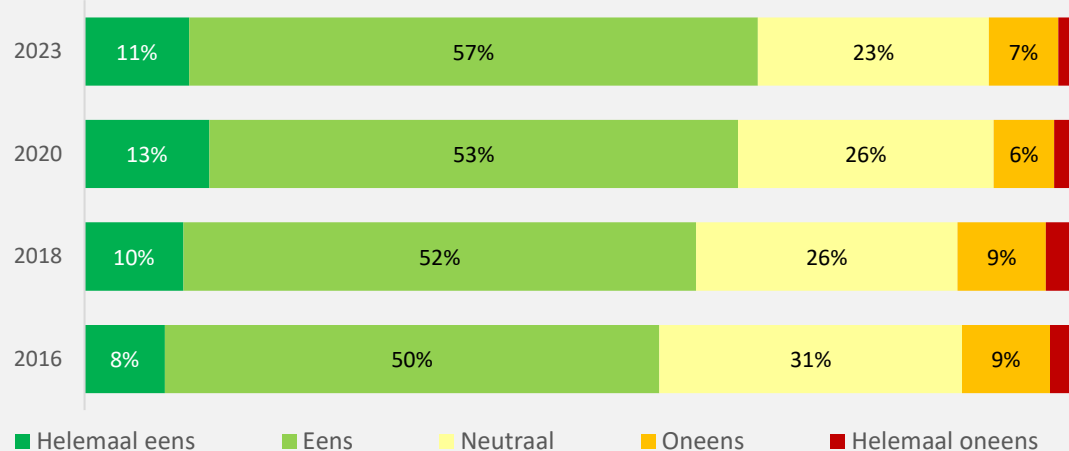
Contacten tussen buurtbewoners zijn een indicatie voor de onderlinge relatie tussen bewoners en daarmee van de sociale cohesie in de buurt. Veel inwoners (73%) maken regelmatig een praatje met anderen in de buurt: bij iets meer dan vier op de tien inwoners (43%) gebeurt dit zelfs tenminste wekelijks en bij een drie op de tien (30%) gemiddeld een paar keer per maand. Eén op de tien inwoners (11%) spreekt de buurtbewoners hooguit enkele keren per jaar en bij 1% is dit nog minder vaak het geval. Vergeleken met 2020 en 2018 spreken buurtbewoners elkaar iets minder vaak.

In Nieuwersluis en Maarssebroek is het aantal contacten met buurtbewoners het kleinst (resp. 19% en 30% een aantal keer per week). In Vreeland maken bijna zes op de tien inwoners een aantal keren per week of vaker een praatje met elkaar (59%).

Circa de helft van de inwoners (44%) voelt zich betrokken bij (bijna) iedereen (8%) of bij de meeste mensen (37%) in de buurt. De overige inwoners geven aan zich bij sommigen wel en bij sommigen niet betrokken te voelen (44%). Eén op de tien inwoners voelt zich niet betrokken bij de meeste mensen (7%) of bij bijna niemand (4%). In Nieuwersluis (30%) en Maarssebroek (18%) is het aandeel dat zich bij de meeste mensen of bij (bijna) niemand betrokken voelt het grootst. In Nieuwer ter Aa en Loenersloot (0%) en Kockengen (1%) komt dit helemaal niet voor.

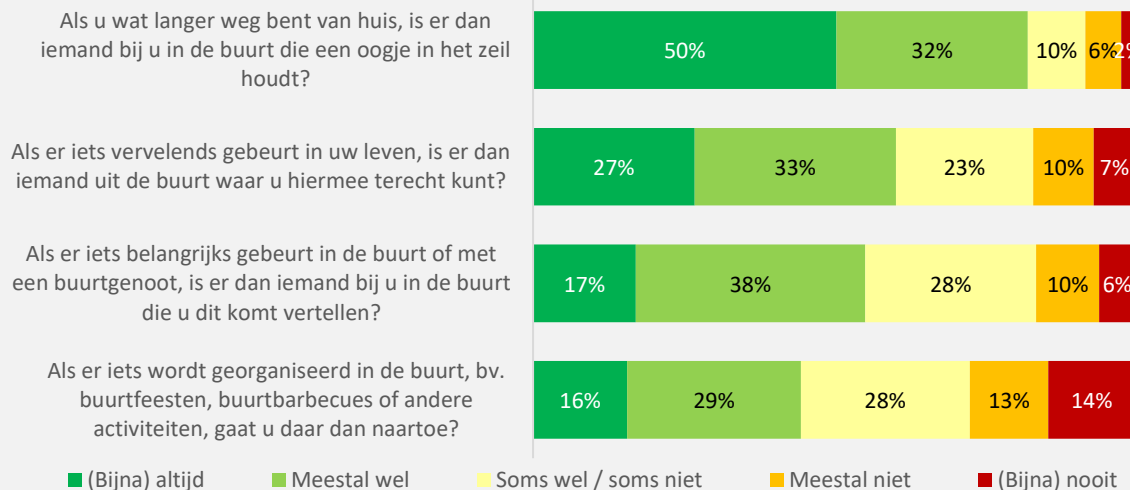
Inwoners werken minder vaak samen met buurtbewoners om iets te organiseren, bijvoorbeeld een buurtfeest of andere sociale activiteit. Iets meer dan een vijfde (22%) van de respondenten heeft hier het afgelopen jaar tijd in gestopt. Vaak gaat het om beperkte inzet. Bij 6% betreft dit tenminste één keer per drie maanden en bij 16% maximaal één keer per half jaar. Inwoners van Nieuwer ter Aa (40%), Oud Zuilen (39%), Nigtevecht (39%) en Vreeland (36%) organiseren vaker samen iets met de buurt. In Maarssebroek (14%) is dit veel minder vaak het geval.

Sociale cohesie

Stelling: buurtbewoners staan altijd voor elkaar klaar, 2016-2023.

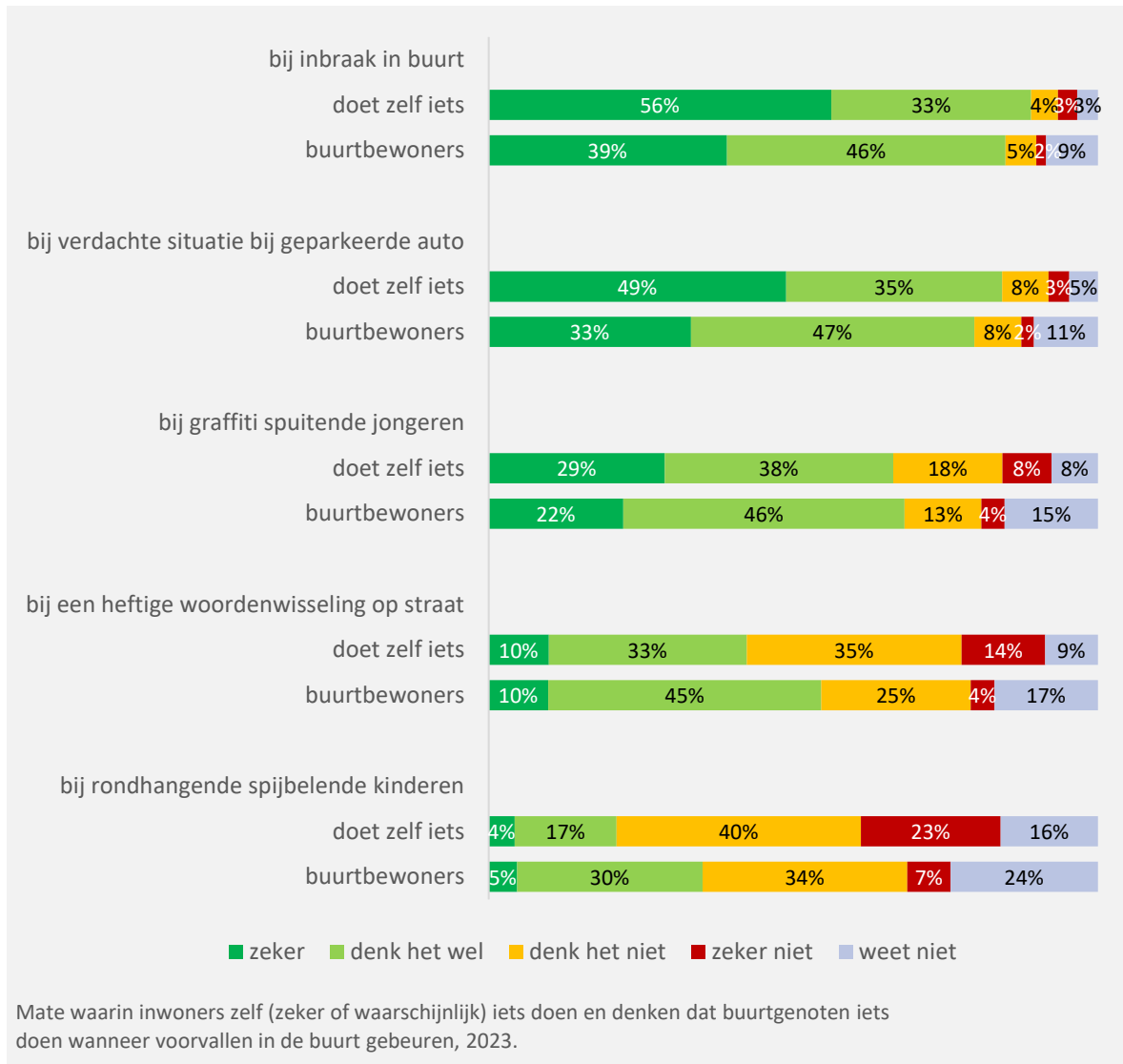
Iets meer dan twee op de drie inwoners (68%) onderschrijven de uitspraak dat buurtbewoners altijd voor elkaar staan. Minder dan 10% is het met deze stelling niet eens. Vergeleken met de voorgaande metingen vinden steeds meer inwoners dat buurtbewoners altijd voor elkaar klaar staan. Inwoners van Breukelen (60%) en Maarssebroek (61%) zijn het met deze stelling het minst eens, inwoners van Nieuwer ter Aa (97%) en Oud Zuilen (90%) het meest.

Stellingen over sociale cohesie in de buurt, 2023.

De respondenten is ook een aantal situaties voorgelegd die een indicatie vormen voor de onderlinge contacten in de buurt. Over het algemeen zijn inwoners hierover eerder positief dan negatief. Zo geeft 82% van de inwoners aan dat ze buurtbewoners kunnen vragen om een oogje in het zeil te houden als ze er even niet zijn, 8% denkt dat dit (meestal) niet te regelen is. Zes op de tien inwoners (60%) kunnen altijd of meestal bij een buurtbewoner terecht als er iets vervelends gebeurt en iets meer dan de helft (55%) gaat er vanuit dat buurtbewoners belangrijk nieuws wel aan elkaar doorgeven. Voor één op de zes tot zeven inwoners geldt dit niet. De interesse voor sociale activiteiten in de buurt is wat kleiner, maar duidt toch op een hoge mate van sociale cohesie. Als er iets georganiseerd wordt in de buurt, gaat 45% hier meestal wel of altijd naar toe en nog eens iets meer dan een kwart (28%) soms wel en soms niet. Iets meer dan een kwart (27%) heeft hier weinig of geen behoefte aan. Vergeleken met 2020 gaan inwoners vaker naar dingen die in de buurt worden georganiseerd (van 67% naar 73%).

Eigen toezicht en buurttoezicht

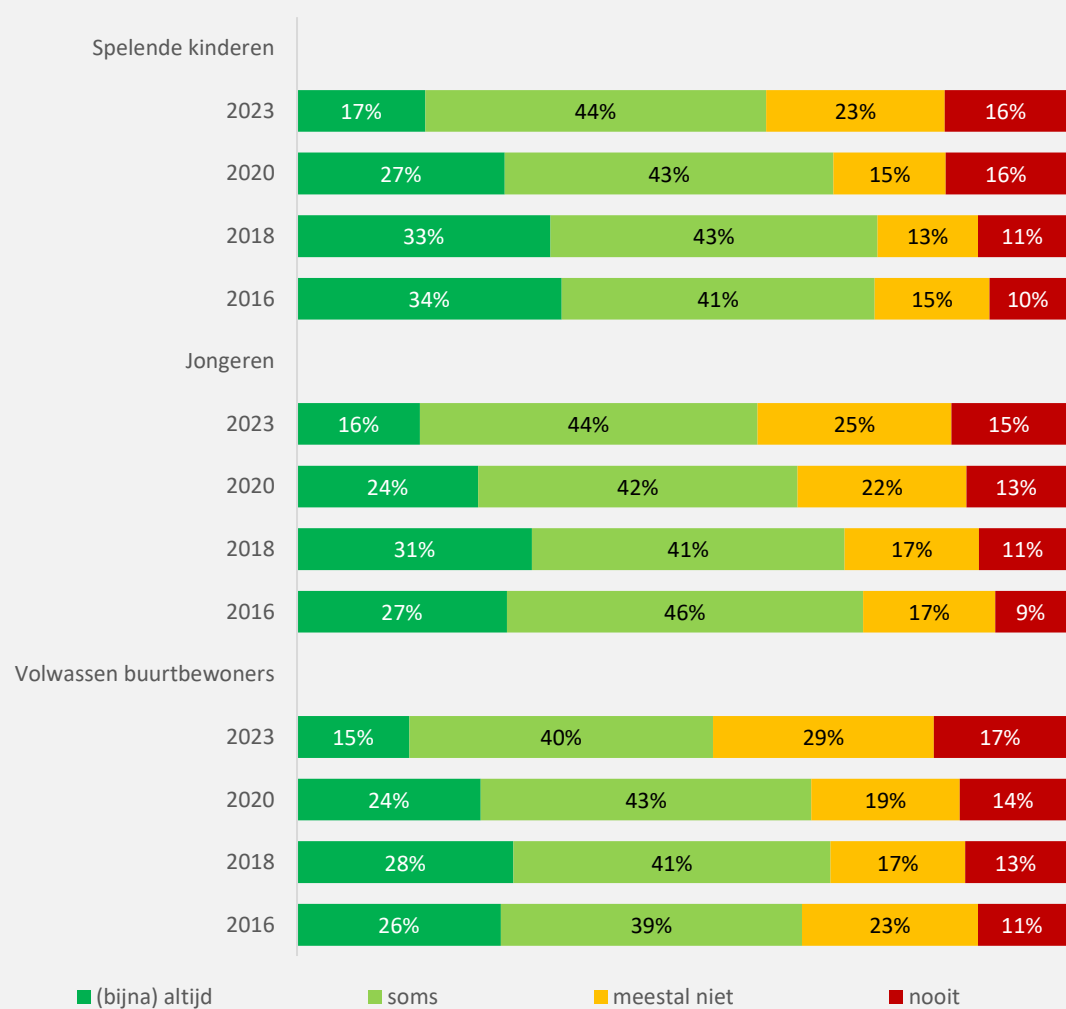

Veel inwoners reageren als er iets gebeurt in de buurt, zeker als het daarbij gaat om materiële zaken, zoals een woninginbraak of het rommelen aan een geparkeerde auto: resp. 89% en 84% van de respondenten reageert hier zeker of waarschijnlijk zelf op. Ook bij het spuiten van graffiti grijpt twee derde (67%) zelf in. Men verwacht dat buurtbewoners bij deze voorvallen vergelijkbaar zullen reageren (resp. 85%, 80% en 68% denkt dat buurtbewoners zeker of waarschijnlijk zullen reageren).

Minder nadrukkelijk grijpt men zelf in als het gaat om sociale voorvallen, zoals een woordenwisseling op straat (43% doet dan zeker of waarschijnlijk zelf iets) of het zien van spijbelende kinderen (21%). Men verwacht bij deze voorvallen eerder dat buurtbewoners zullen reageren (resp. 55% en 35%). Ook geeft men bij deze voorvallen vaker aan niet te weten hoe men zelf zou reageren of hoe de buurtbewoners reageren.

Vergeleken met de meting in 2020 is het aandeel dat aangeeft zeker te zullen reageren vaker gedaald en het aandeel dat denkt te zullen reageren veelal iets gestegen.

Aanspreken van buurtgenoten

Mate waarin men anderen aanspreekt als zij overlast veroorzaken, 2016-2023.

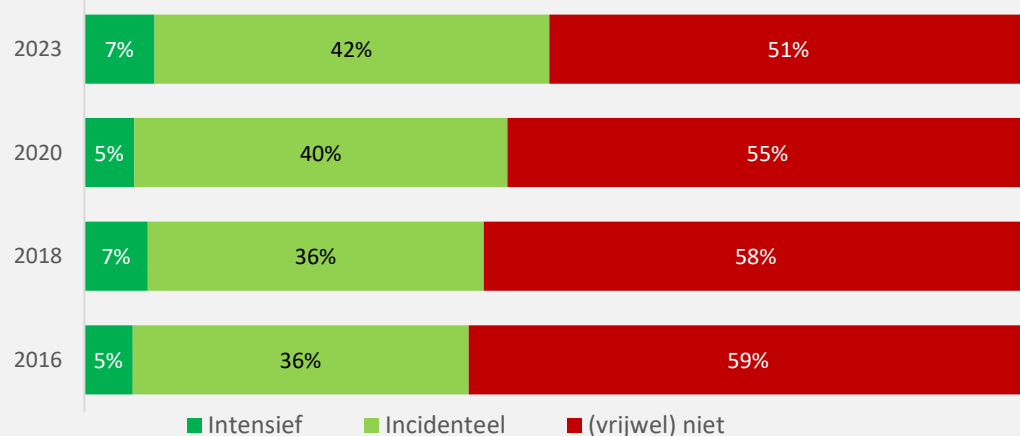
De meeste inwoners van de gemeente Stichtse Vecht hebben er geen moeite mee om spelende kinderen, jongeren of volwassen buurtbewoners aan te spreken als ze overlast veroorzaken. Eén op de zes tot zeven inwoners geeft aan spelende kinderen (17%), jongeren (16%) en volwassen buurtbewoners (15%) (bijna) altijd op hun gedrag aan te spreken. Nog eens circa vier op de tien zeggen dat soms wel en soms niet te doen. Het maakt niet zoveel uit om welke doelgroep het dan gaat. Het meest spreekt men spelende kinderen aan (61%) en het minst volwassen buurtbewoners (55%).

Vergeleken met voorgaande metingen spreken inwoners andere bewoners steeds minder vaak aan op hun gedrag. Dit geldt het sterkst voor volwassen buurtbewoners (van 67% in 2020 naar 55% in 2023), gevolgd door spelende kinderen (van 70% in 2020 naar 61% in 2023) en jongeren (van 66% in 2020 naar 60% in 2023). Daarbij daalt vooral het aandeel inwoners dat dit (bijna) altijd doet.

Inwoners van Nieuwersluis (88%) en Nieuwer ter Aa (74%) hebben minder moeite met het aanspreken van buurbewoners op hun gedrag, inwoners van Oud Zuilen (46%) en Maarssebroek (47%) doen dit minder vaak.

Mensen die jongeren niet aanspreken als ze overlast veroorzaken durven dat vaak niet (31%), vinden het niet nodig (30%), vinden dat een taak van de politie (23%) of bemoeien zich liever niet met anderen (14%).

Inzet voor de buurt

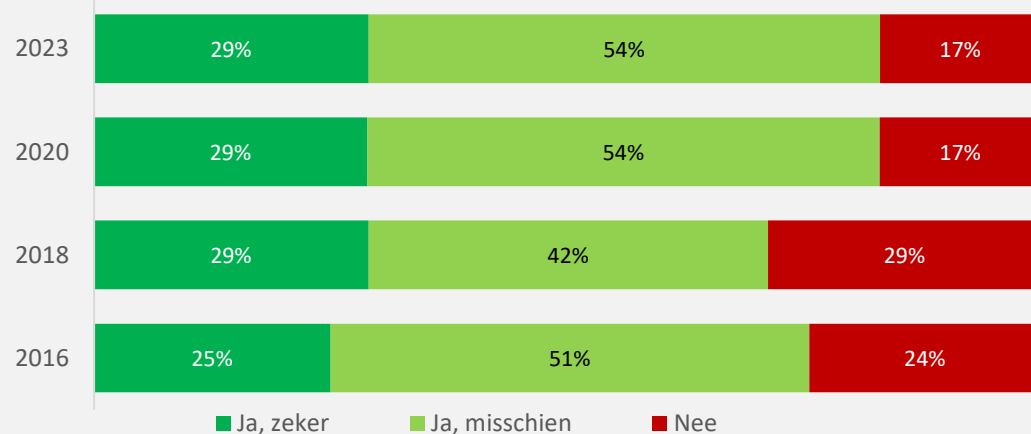
Inzet voor de buurt, het afgelopen jaar, 2016-2023

Vrijwel de helft (49%) van de inwoners van de gemeente Stichtse Vecht heeft zich het afgelopen jaar ingezet voor de buurt. In de meeste gevallen gaat het om incidentele inzet (42%), 7% heeft zich intensief ingezet. Vergeleken met voorgaande metingen neemt de inzet voor de buurt bij iedere meting iets toe (van 41% in 2016 naar 49% in 2023).

De belangrijkste redenen voor mensen om zich *niet* in te zetten voor de buurt zijn dat er geen noodzaak is ("het is prima zo") (32%), gebrek aan tijd (26%), men denkt er niet aan (26%) of men weet niet hoe men een bijdrage kan leveren (24%)

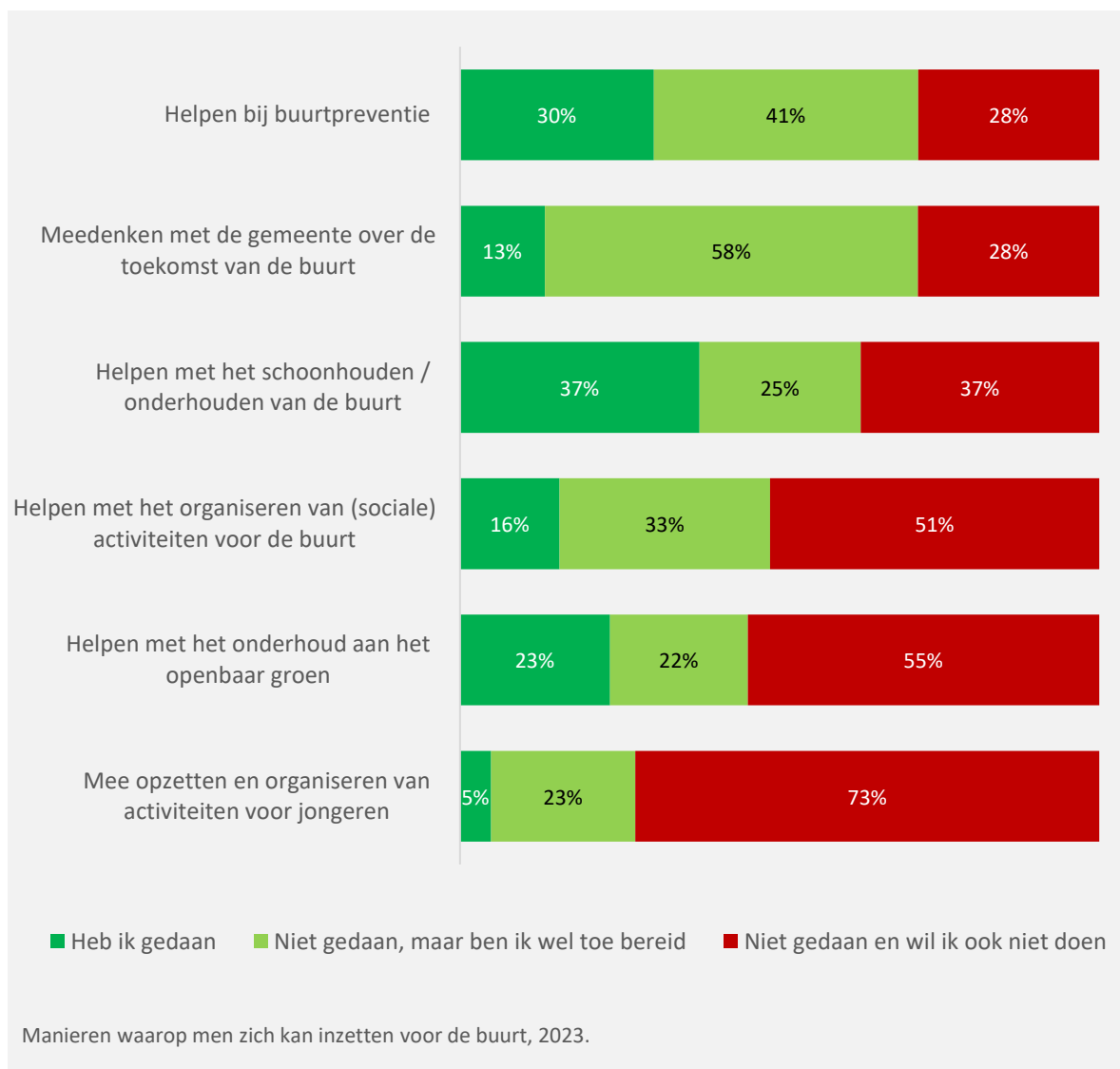
Het percentage inwoners dat zich heeft ingezet voor de buurt is het grootst in Nieuwer ter Aa (75%), Vreeland (72%) en Nigtevecht (71%). In Maarssebroek (36%) en Maarsse (41%) blijft de inzet voor de buurt achter bij het gemiddelde. Hoger opgeleiden zetten zich vaker dan gemiddeld in voor de buurt (57%). Met name onder lager opgeleiden (38%) en jongeren (33%) is de inzet voor de buurt minder groot.

Het potentieel aan inzet voor de buurt in de toekomst is groter: meer dan acht op de tien (83%) inwoners hebben aangegeven dat ze zich zeker (29%) of misschien (54%) wel voor de buurt willen inzetten. Na een toename in 2020 is hierin vergeleken met 2023 niets veranderd.

Inzet voor de buurt in de nabije toekomst, 2016-2023.

Inzet voor de buurt

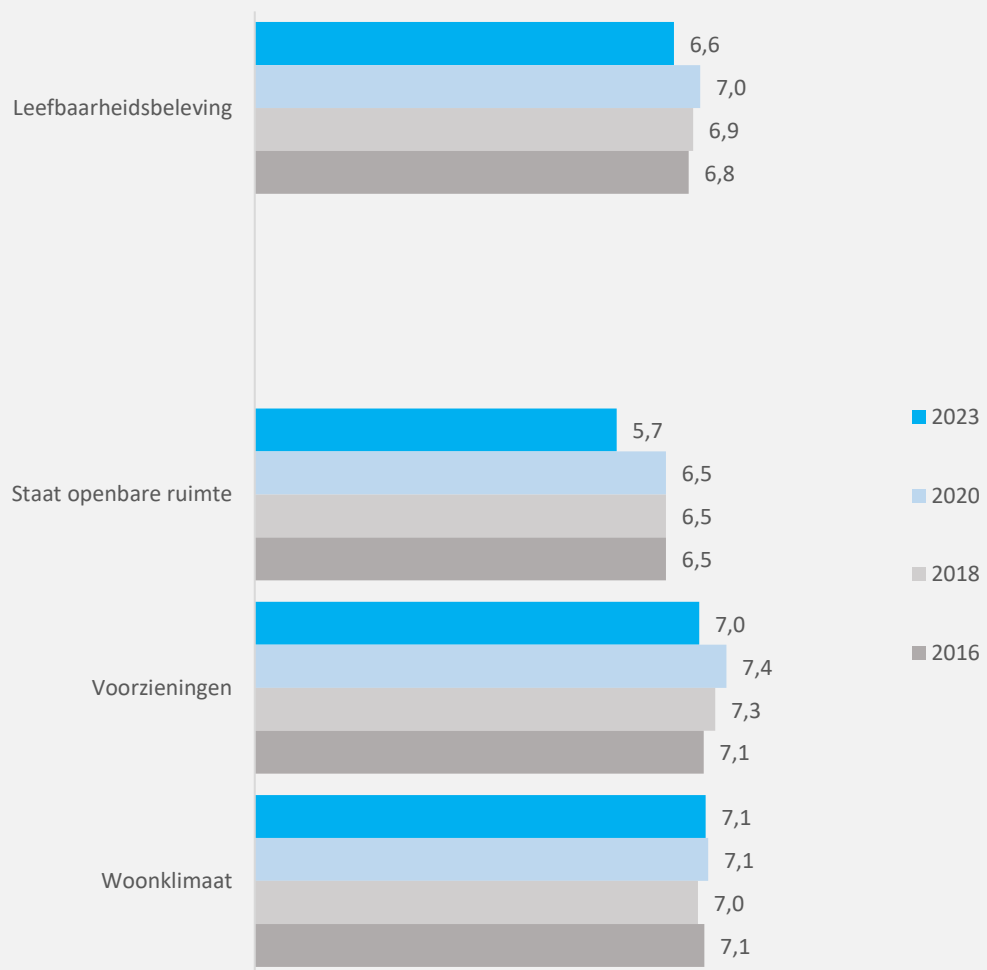

De inwoners die zich willen inzetten voor de buurt gaan vooral voor het helpen bij buurtpreventie (71% doet dit of wil dit wel doen, waarvan 30% het al heeft gedaan), het meedenken over de toekomst van de gemeente (resp. 71% en 13%) en het helpen met het onderhoud van de buurt (resp. 62% en 37%). Een kleiner aandeel wil ook wel helpen bij het organiseren van buurtactiviteiten (49%, 16%) en/of bij het helpen aan het onderhoud van het groen (45%, 23%). Minder interesse is er voor het helpen bij het organiseren van activiteiten voor jongeren (28% doet dit of wil dit wel doen, 5% heeft het ook al eens gedaan).

Bij de inwoners van Maarssenbroek en Loenersloot is de belangstelling om iets te doen over het algemeen lager. Dit geldt niet voor het meedenken met de gemeente over de toekomst van de buurt. Dit wijkt nauwelijks af van gemiddeld.

- Leefbaarheidsbeleving
- Aanbod en nabijheid van voorzieningen
- Oordeel over de buurt waar men woont
- Oordeel over het groen en schoon en net zijn van de buurt
- Welzijnsvoorzieningen in Stichtse Vecht

Leefbaarheidsbeleving

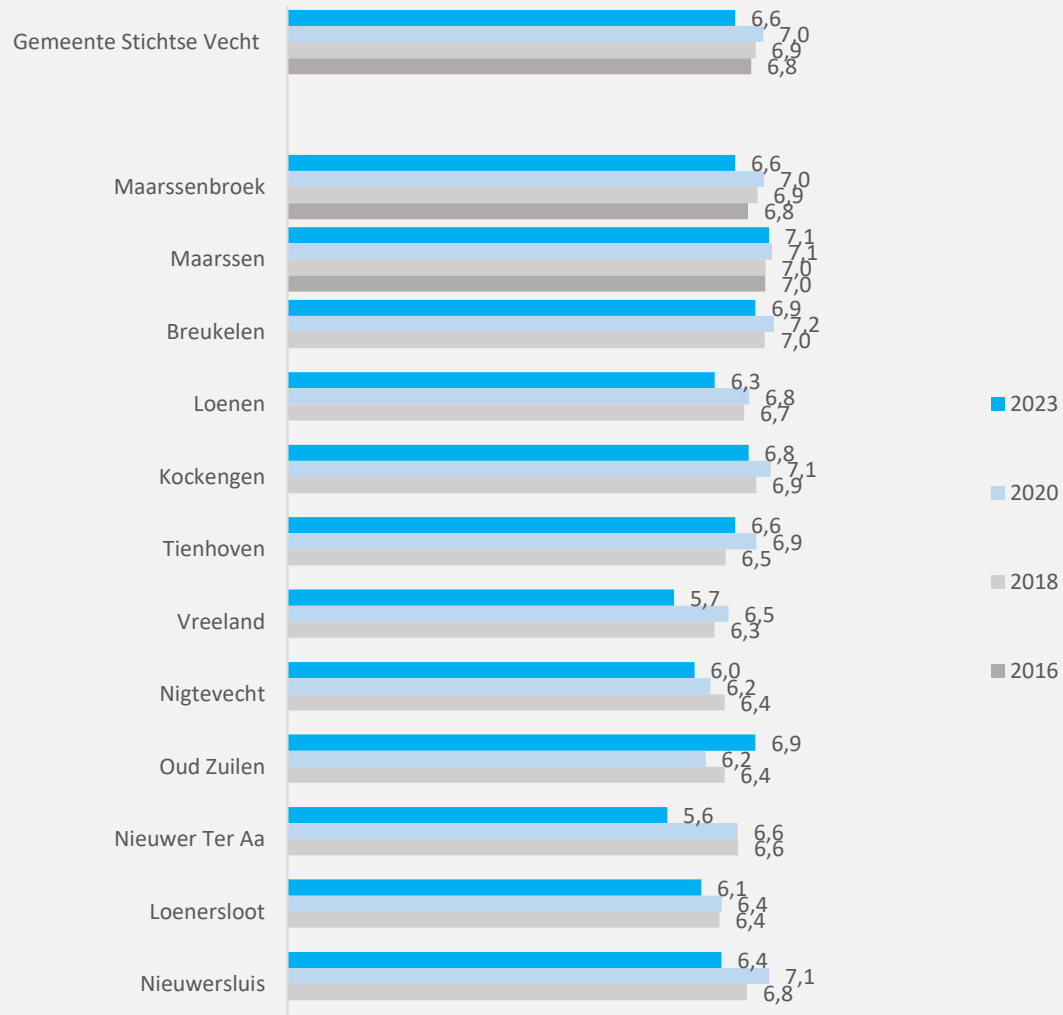
Scores voor leefbaarheidsbeleving, 2016-2023.

De term leefbaarheid heeft in dit onderzoek betrekking op de woonkwaliteit van kernen, in termen van fijn leven en prettig wonen in de eigen woonbuurt. Het gaat vooral om de beleving van de leef- en woonomgeving, inclusief de aanwezigheid van voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn de (onderhoud)staat van de openbare ruimte, de nabijheid van een aantal basisvoorzieningen (zoals winkels, zorgvoorzieningen, etc.) en het woonklimaat.

De score voor de (beleving van de) leefbaarheid in de buurt is in de gemeente Stichtse Vecht 6,6 wat lager is dan in 2020 (7,0), maar ook lager dan in 2018 (6,9) en 2016 (6,8). De score voor het woonklimaat is niet anders dan in 2020 (beiden 7,1). De score voor de voorzieningen daalt van een 7,4 in 2020 naar een 7,0 in 2023. In 2018 (7,3) en met name in 2016 (7,1) lagen de scores ook lager hiervoor. De daling van de score voor leefbaarheid komt vooral door de lagere score voor de staat van de openbare ruimte (van 6,5 naar 5,7). Omdat bij de twee voorgaande metingen de vragen over het onderhoud van de openbare ruimte niet waren meegenomen vanwege de overlap met de veiligheidsmonitor, zijn deze voor de jaren 2016, 2018 en 2020 gelijk gehouden. Hierdoor is een goede vergelijking in de tijd voor dit onderdeel niet mogelijk.

De score voor leefbaarheidsbeleving verschilt nauwelijks naar leeftijdsgroep en huishoudensamenstelling. Wel is er een verschil tussen inwoners in een eigen woning en in een huurwoning van een corporatie. Voor huurders van een corporatiewoning is de gemiddelde totaalscore 6,3, voor woningbezitters 6,7. Als het gaat om de voorzieningen is het verschil klein (resp. 6,9 en 7,0), het verschil wordt vooral bepaald door verschillen in waardering voor de staat van de openbare ruimte (resp. 5,2 en 5,8) en van het woonklimaat (resp. 6,8 en 7,2).

Leefbaarheidsbeleving

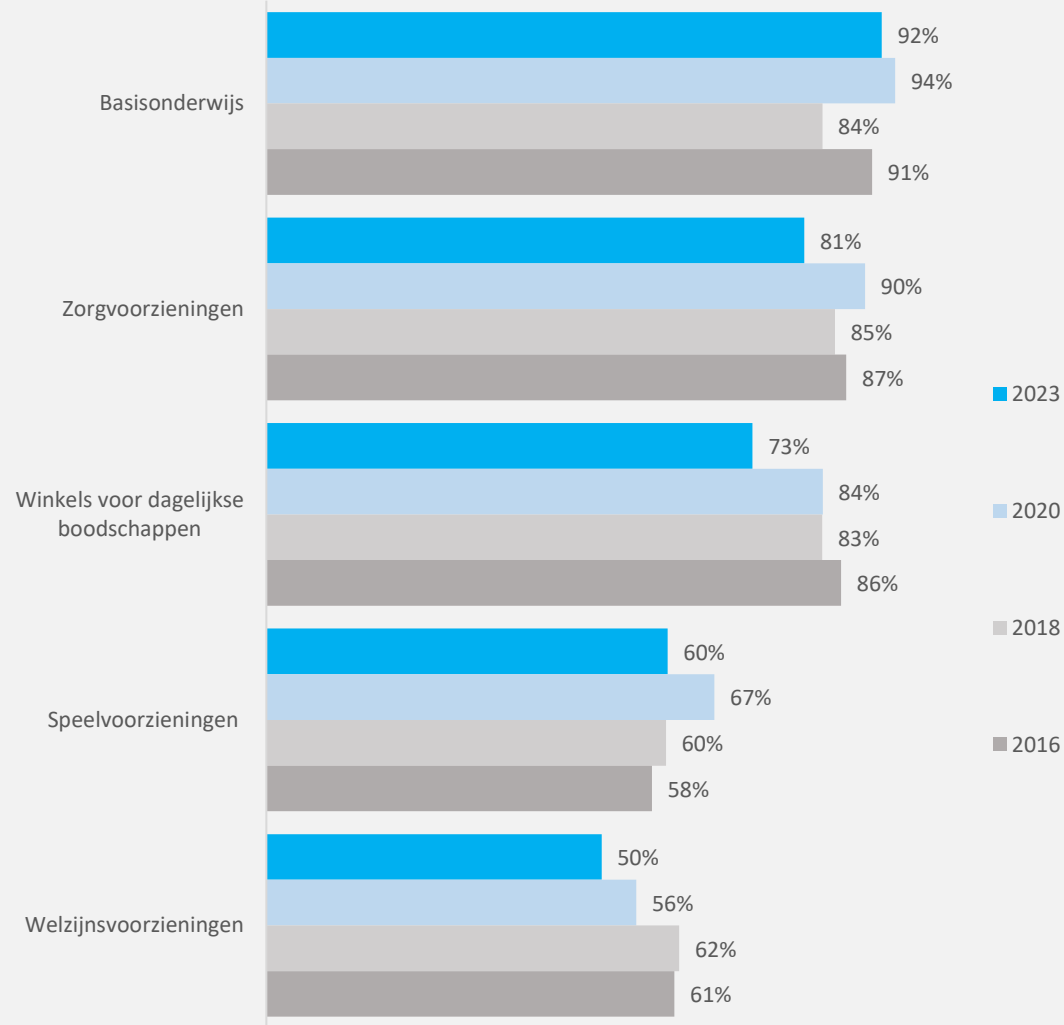
Leefbaarheidsbeleving, 2016-2023.

De score voor leefbaarheidsbeleving ligt in de meeste kernen rond het gemiddelde (6,4-6,8). Maarssen (7,1), Breukelen (6,9) en Oud Zuilen (6,9) scoren een fractie hoger dan gemiddeld. In Maarssen scoren de voorzieningen en de staat van de openbare ruimte boven gemiddeld, in Breukelen de voorzieningen en in Oud Zuilen de staat van de openbare ruimte. De scores zijn vooral lager in Nieuwer ter Aa (5,6), Vreeland (5,7) en Nigtevecht (6,0). Deze kernen scoren vooral lager op voorzieningen.

De score voor voorzieningen ligt gemiddeld op een 7,0. Vooral Breukelen (8,1), maar ook Maarssenbroek en Maarssen (beiden 7,7) scoren boven gemiddeld hierop. Vreeland (4,5), Nieuwer ter Aa (4,7), Nigtevecht (5,0), Loenersloot (5,6), Oud Zuilen (5,7), Tienhoven (6,1) en Nieuwersluis (6,2) laten veel lagere scores dan gemiddeld zien als het gaat om voorzieningen. De staat van het onderhoud scoort gemiddeld een 5,7. Boven gemiddeld hierop scoren Oud Zuilen (7,4), maar ook Tienhoven en Maarssen (beiden 6,3) laten een hogere score zien. Nieuwer ter Aa (5,1), Maarssenbroek (5,3), Breukelen en Loenen (allemaal 5,3) maar ook Vreeland (5,4) scoren beneden gemiddeld als het gaat om de staat van het onderhoud. Als het gaat om het woonklimaat met een gemiddelde score van 7,1 dan is vooral de score in Oud Zuilen boven gemiddeld (7,7), terwijl Maarssenbroek onder gemiddeld scoort (6,8) evenals Loenen (6,9).

Vergeleken met 2020 laat alleen Oud Zuilen een verbetering zien (van 6,2 naar 6,9) en is met name een afname te zien in Nieuwer ter Aa (van 6,6 naar 5,6), Vreeland (van 6,5 naar 5,7) en Nieuwersluis (van 7,1 naar 6,4).

Aanbod en nabijheid van voorzieningen

Tevredenheid over de (nabijheid van) voorzieningen, 2016-2023.

Het merendeel van de ouders met kinderen vindt dat basisonderwijs voldoende nabij is (92%). Ook over het aanbod of de nabijheid van (gezondheids)zorgvoorzieningen (81%) en winkels voor dagelijkse boodschappen (73%) is het merendeel (zeer) tevreden. Zes op de tien inwoners zijn (ook) tevreden over het aanbod of de nabijheid van speelvoorzieningen (60%). Over het aanbod van welzijnsvoorzieningen (50%) is men het minst te spreken.

De tevredenheid over de meeste voorzieningen is gedaald vergeleken met 2020. Dit geldt het meest voor winkels voor dagelijkse boodschappen (van 84% naar 73%), gevolgd door zorgvoorzieningen (van 90% naar 81%), speelvoorzieningen (van 67% naar 60%) en welzijnsvoorzieningen (van 56% naar 50%). Alleen over het basisonderwijs is de tevredenheid nauwelijks teruggelopen (van 94% naar 92%).

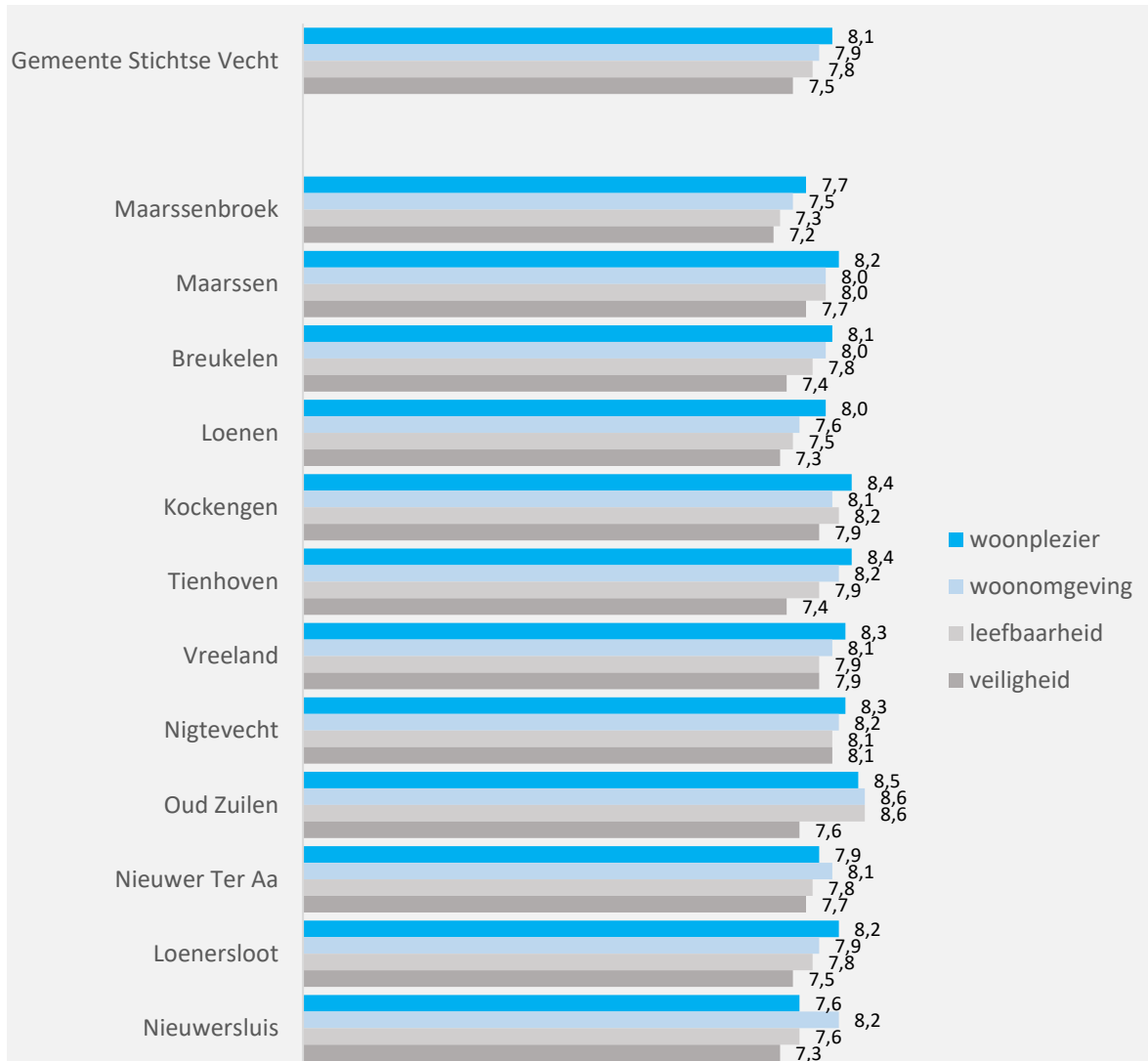
Over de zorgvoorzieningen zijn inwoners van Vreeland minder positief (39%), evenals inwoners van Nieuwer ter Aa en Nigtevecht (beiden 57%). Het meest te spreken hierover zijn inwoners van Breukelen (94%), Maarssebroek en Maarsse (beiden 89%).

Als het gaat om de nabijheid van winkels voor dagelijkse boodschappen dan is de tevredenheid hierover het laagst in Nieuwer ter Aa (13%), gevolgd door Oud Zuilen (28%), Nigtevecht (32%) en Vreeland (34%). In Breukelen (96%) en Maarssebroek (92%), maar ook Maarsse (87%) is men hierover zeer te spreken.

Over de nabijheid van welzijnsvoorzieningen zijn vooral inwoners van Loenersloot minder te spreken (24%), maar ook inwoners van Nigtevecht en Tienhoven (beiden 26%). Inwoners van Kockengen (68%), Breukelen (67%) en Nieuwersluis (57%) zijn hierover juist meer dan gemiddeld positief gestemd.

Over de speelvoorzieningen zijn inwoners van Tienhoven het minst positief (32%) op enige afstand gevolgd door inwoners van Loenen (52%), Maarssebroek (55%) en Nieuwersluis (61%). Boven gemiddeld tevreden zijn inwoners van Loenersloot (78%), Breukelen en Nieuwer ter Aa (beiden 75%), Maarsse (73%) en Kockengen (70%).

Oordeel over de buurt waar men woont

Beoordeling van het woonplezier, de woonomgeving, leefbaarheid en veiligheid, 2023.

Wanneer inwoners een oordeel moeten geven over de buurt waar men woont dan zijn inwoners hierover zeer te spreken. Zo krijgt het woonplezier in de buurt met een 8,1 gemiddeld een ruime voldoende. Naar kern varieert het cijfer van een 7,7 in Nieuwersluis en Maarszenbroek tot een 8,5 in Oud Zuilen. Ook Kockengen en Tienhoven krijgen met een 8,4 een hoog cijfer evenals Vreeland en Nigtevecht (beiden 8,3). Het cijfer wijkt niet af van 2020 en 2016 en ook vergeleken met 2018 is het verschil niet groot (7,9).

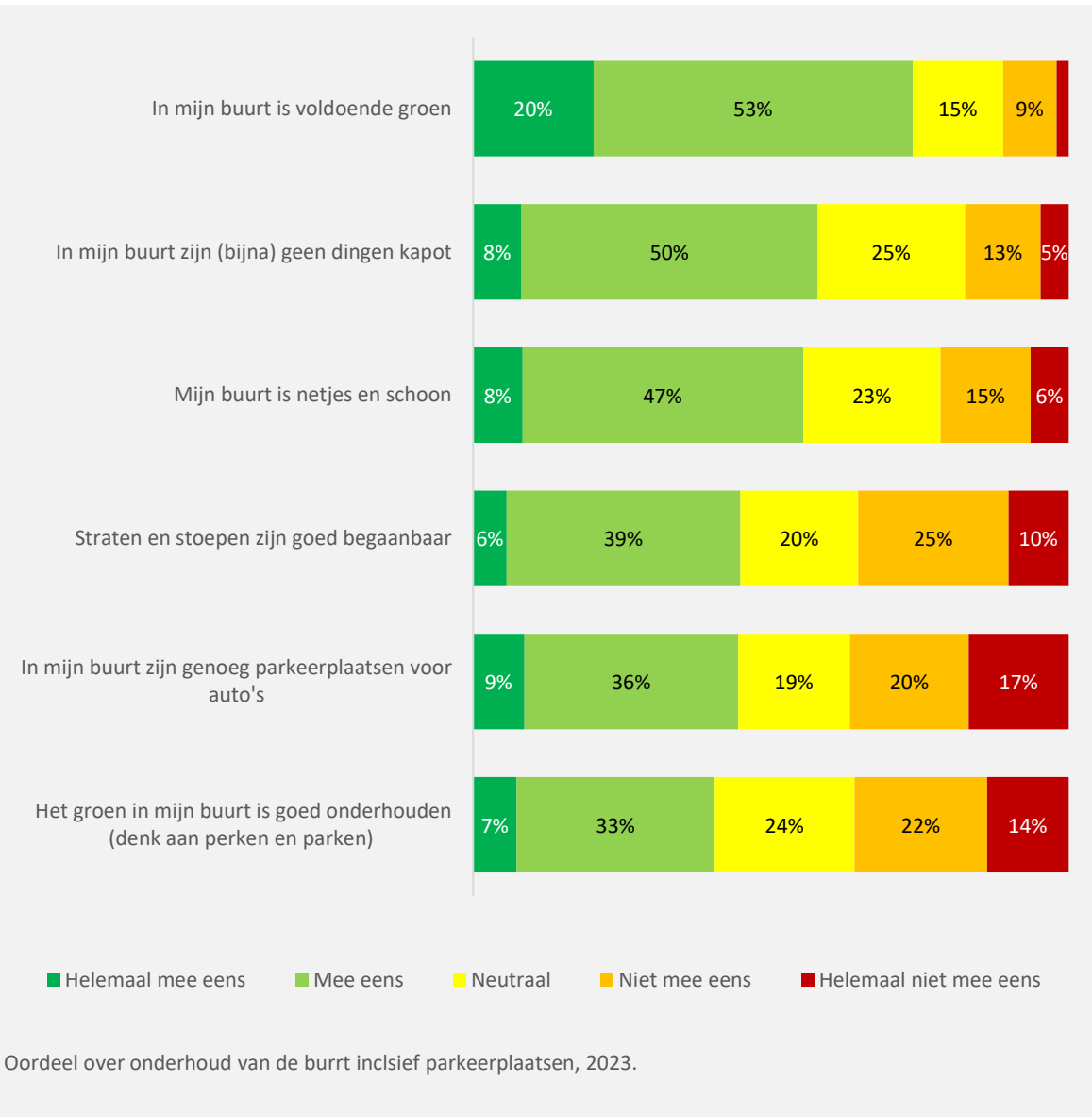
De woonomgeving krijgt, evenals in 2020, gemiddeld een 7,9 als rapportcijfer. Dit cijfer varieert van een 7,6 in Loenen tot een 8,6 in Oud Zuilen. Maarszenbroek (7,5) en Loenen scoren het meest onder gemiddeld en Oud Zuilen (8,6) krijgt wederom het hoogste cijfer. Ook Tienhoven (8,2) en Kockengen en Vreeland (beiden 8,1) laten een boven gemiddelde waardering zien voor de woonomgeving.

De leefbaarheid wordt gemiddeld gewaardeerd met een 7,8, net als in 2020. Inwoners van Maarszenbroek geven het laagste cijfer met een 7,3 en opnieuw geven inwoners van Oud Zuilen met een 8,6 het hoogste cijfer. Ook Loenen laat met een 7,5 een lagere waardering zien en Kockengen met een 8,2 juist een hogere.

De veiligheid krijgt met een 7,5 het laagste rapportcijfer en ook dit cijfer wijkt niet af van 2020. Ook voor dit onderdeel scoort Maarszenbroek met een 7,2 het laagst en Nigtevecht met een 8,1 het hoogst. Naast Maarszenbroek krijgt ook Nieuwersluis een iets lager cijfer voor de veiligheid van haar inwoners (7,3). Inwoners van Kockengen (7,9) en Vreeland (7,9) zijn eveneens positiever over de veiligheid.

Uit bovenstaande rapportcijfers valt af te lezen dat inwoners van Stichtse Vecht over het algemeen heel positief zijn over het wonen in hun buurt. Zelfs de laagste rapportcijfers liggen allemaal boven de 7.

Oordeel over het groen en het schoon en net zijn van de buurt

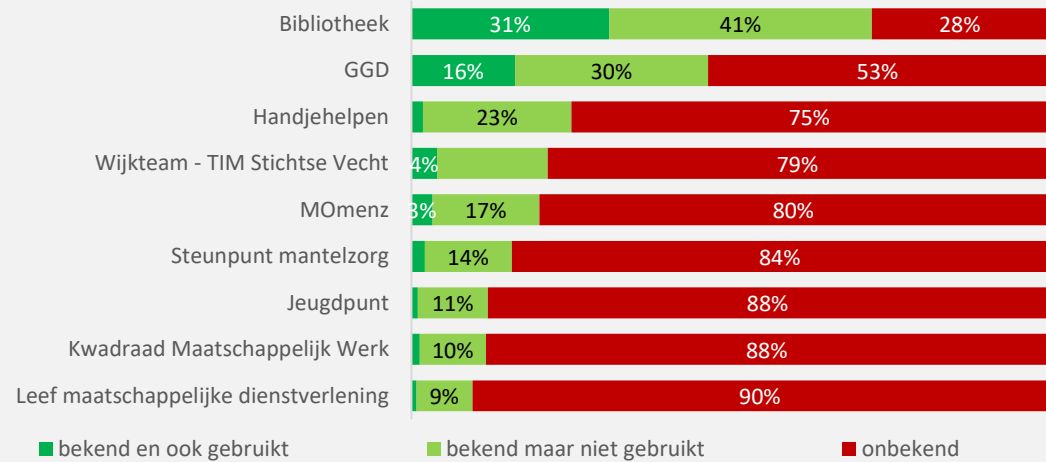

Oordeel over onderhoud van de buurt inclusief parkeerplaatsen, 2023.

Wanneer inwoners een aantal uitspraken voorgelegd krijgen over het groen in de buurt en het 'schoon en heel zijn' van de buurt, dan zijn inwoners het meest te spreken over de hoeveelheid groen in de buurt. Zo is drie kwart van mening dat dit in voldoende mate aanwezig is in de buurt (73%). Eén op de tien inwoners is van mening dat dit niet het geval is (11%). Daarnaast vinden bijna zes op de tien inwoners dat er in de buurt (bijna) geen dingen kapot zijn (58%) (18% vindt van niet) en iets meer dan de helft dat de buurt netjes en schoon is (55%) (21% vindt van niet). Over de begaanbaarheid van straten en stoepen en het aantal parkeerplaatsen in de buurt laat bijna de helft zich positief uit (45%). Een derde van de inwoners (35%) is echter van mening dat straten en stoepen niet goed begaanbaar zijn en ruim een derde dat er niet voldoende parkeerplaatsen voor auto's zijn in de buurt (37%). Vier op de tien inwoners zijn het (helemaal) eens met de stelling dat het groen in de buurt goed wordt onderhouden, maar een net iets kleiner aandeel is echter van mening dat dit niet zo is (36%).

Over het onderhoud aan het groen laten inwoners van Oud Zuilen zich meer dan gemiddeld positief uit (58%) evenals inwoners van Loenen (52%). Inwoners van Nieuwer ter Aa zijn hierover veel minder positief (10%). Inwoners van Nieuwer ter Aa zijn ook kritischer over de begaanbaarheid van straten en stoepen (9% positief tegenover 64% negatief). Inwoners van Oud Zuilen (75% positief) en Nieuwersluis (67%) zijn hierover meer dan gemiddeld te spreken. Over het al dan niet kapot zijn van dingen in de buurt zijn inwoners van Oud Zuilen (92%) en Tienhoven (74%) boven gemiddeld positief. Inwoners van Maarssenbroek laten zich hierover minder vaak positief uit (44%). Dit geldt ook over het schoon zijn van de buurt. Ook hierover zijn inwoners van Maarssenbroek minder te spreken (38%), evenals inwoners van Nieuwer ter Aa (42%). Inwoners van Oud Zuilen (82%) en Tienhoven (75%) zijn hierover veel positiever. De hoeveelheid groen wordt het hoogst gewaardeerd in Oud Zuilen (92%) en Tienhoven (91%). Inwoners van Nieuwersluis (56%), Loenersloot (60%) en Maarssenbroek (64%) zijn hierover minder positief.

Welzijnsvoorzieningen in Stichtse Vecht

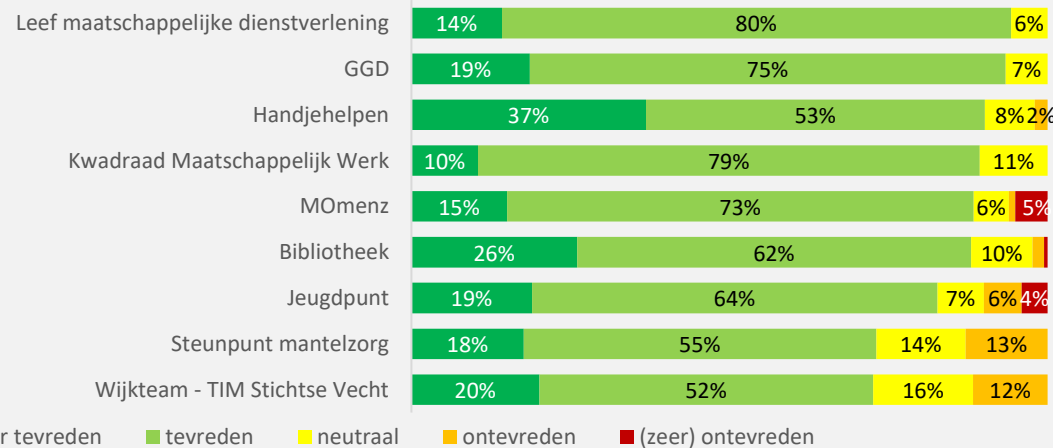
Bekendheid met en gebruik van welzijnsvoorzieningen, 2023.

De inwoners van de gemeente Stichtse Vecht is gevraagd of men bekend is met een aantal welzijnsvoorzieningen en zo ja, of men deze ook wel eens gebruikt heeft en hoe men deze voorzieningen dan beoordeelt.

De bibliotheek is duidelijk het meest bekend bij de inwoners. Zo weet 72% dat deze er is. De GGD staat op de tweede plaats met een bekendheid van 47%. Een kwart kent Handjehelpen (25%) en circa een vijfde het Wijkteam TIM Stichtse Vecht (21%) en MOmenz (20%). Het steunpunt mantelzorg is bij 16% van de inwoners bekend en het Jeugdpunt bij 12% evenals Kwadraad Maatschappelijk Werk. De Leef maatschappelijke dienstverlening geniet een bekendheid van 9% en is daarmee het minst bekend.

Het gebruik van de verschillende welzijnsvoorzieningen is over het algemeen heel beperkt. Alleen van de bibliotheek maken drie op de tien inwoners gebruik (30%) en van de GGD circa één op de zeven (16%). Bij de overige voorzieningen beperkt dit zich tot maximaal 4% voor het Wijkteam TIM Stichtse Vecht en 3% voor MOmenz. Bij de overige voorzieningen ligt het gebruik nog lager.

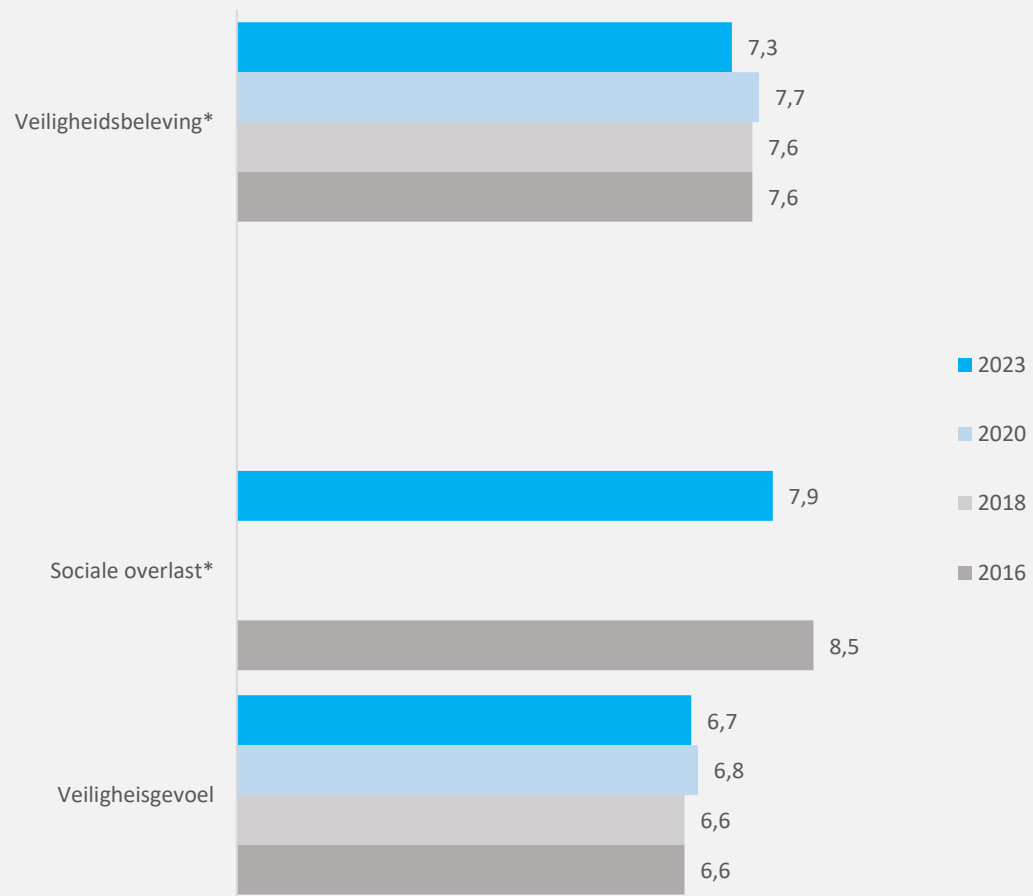
Voor de meeste voorzieningen bleef de bekendheid gelijk, behalve voor MOmenz. Het aandeel dat bekend was met deze voorziening daalde van 34% in 2020 naar 18% in 2023. Dit kan komen door de naamswijziging die plaatsvond begin 2023 van Welzijn Stichtse Vecht naar MOmenz.

Bekendheid met en gebruik van welzijnsvoorzieningen, 2023.

De gebruikers van de welzijnsvoorzieningen zijn over het algemeen (zeer) tevreden over wat de kwaliteit van de voorzieningen. Het meest te spreken is men over Leef maatschappelijke dienstverlening (94%), gevolgd door de GGD (93%), Handjehelpen (90%), Kwadraad Maatschappelijk Werk (89%), MOmenz en de bibliotheek (beiden 88%) en Jeugdpunt (83%). Over het steunpunt mantelzorg en het Wijkteam TIM Stichtse Vecht is drie kwart tevreden tot zeer tevreden (73%). Het aandeel gebruikers is relatief klein waardoor een vergelijking in de tijd niet mogelijk is.

- Veiligheidsbeleving

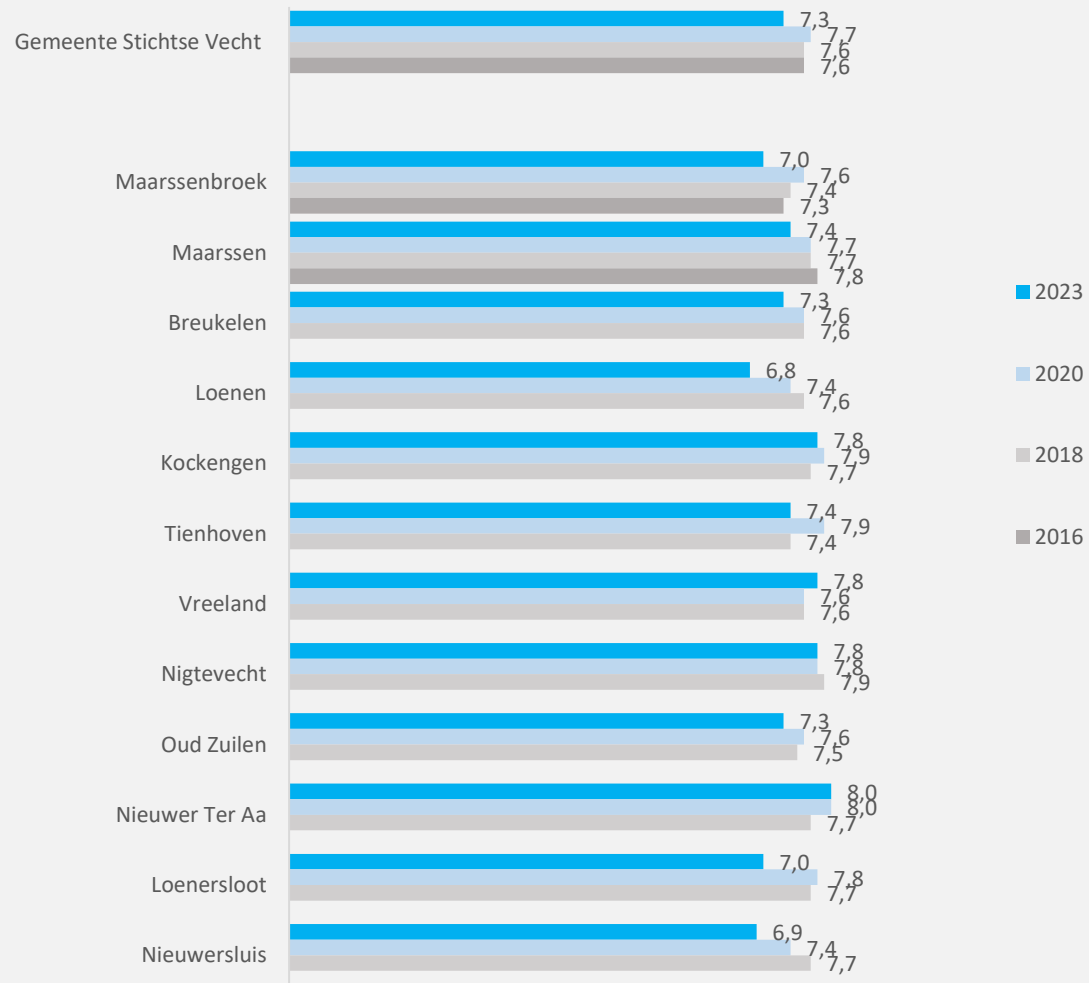
Scores voor veiligheidsbeleving, 2016-2023.

* Vragen over sociale overlast zijn in 2018 en 2020 niet gesteld

Ook de beleving van veiligheid zegt iets over de kwaliteit van buurten, wijken of kernen en heeft invloed op de sociale kracht van de inwoners. Aspecten die de score voor de veiligheidsbeleving bepalen zijn de mate van sociale overlast door buurtgenoten en het gevoel van (on)veiligheid in de buurt.

De totaalscore voor veiligheidsbeleving in de gemeente Stichtse Vecht is 7,3 en is daarmee lager dan in 2020, 2018 en 2016 toen de scores uitkwam op resp. 7,7, 7,6 en 7,6. De lagere score komt vooral doordat de score op sociale overlast veel lager uitvalt. Omdat in voorgaande jaren vanwege het samenvallen met de uitvoering van de veiligheidsmonitor vragen over overlast niet zijn meegenomen, is een goede vergelijking van de score voor de veiligheidsbeleving niet mogelijk. De score voor het veiligheidsgevoel is vrijwel niet veranderd vergeleken met 2020 (van 6,8 naar 6,7) en deze ligt boven die van 2018 en 2016 (beiden 6,6).

Leeftijd, huishoudensamenstelling of opleidingsniveau hangen nauwelijks samen met de score voor veiligheidsbeleving. Wel is er een relatie tussen de scores voor leefbaarheidsbeleving en veiligheidsbeleving: een lagere of hogere score op de één gaat vaak gepaard met eveneens een lagere of juist hogere score op de andere factor. Ook is er een relatie met het eigendom van de woning: huurders van een corporatiewoning hebben een gemiddelde score van 6,9, woningbezitters van 7,4.

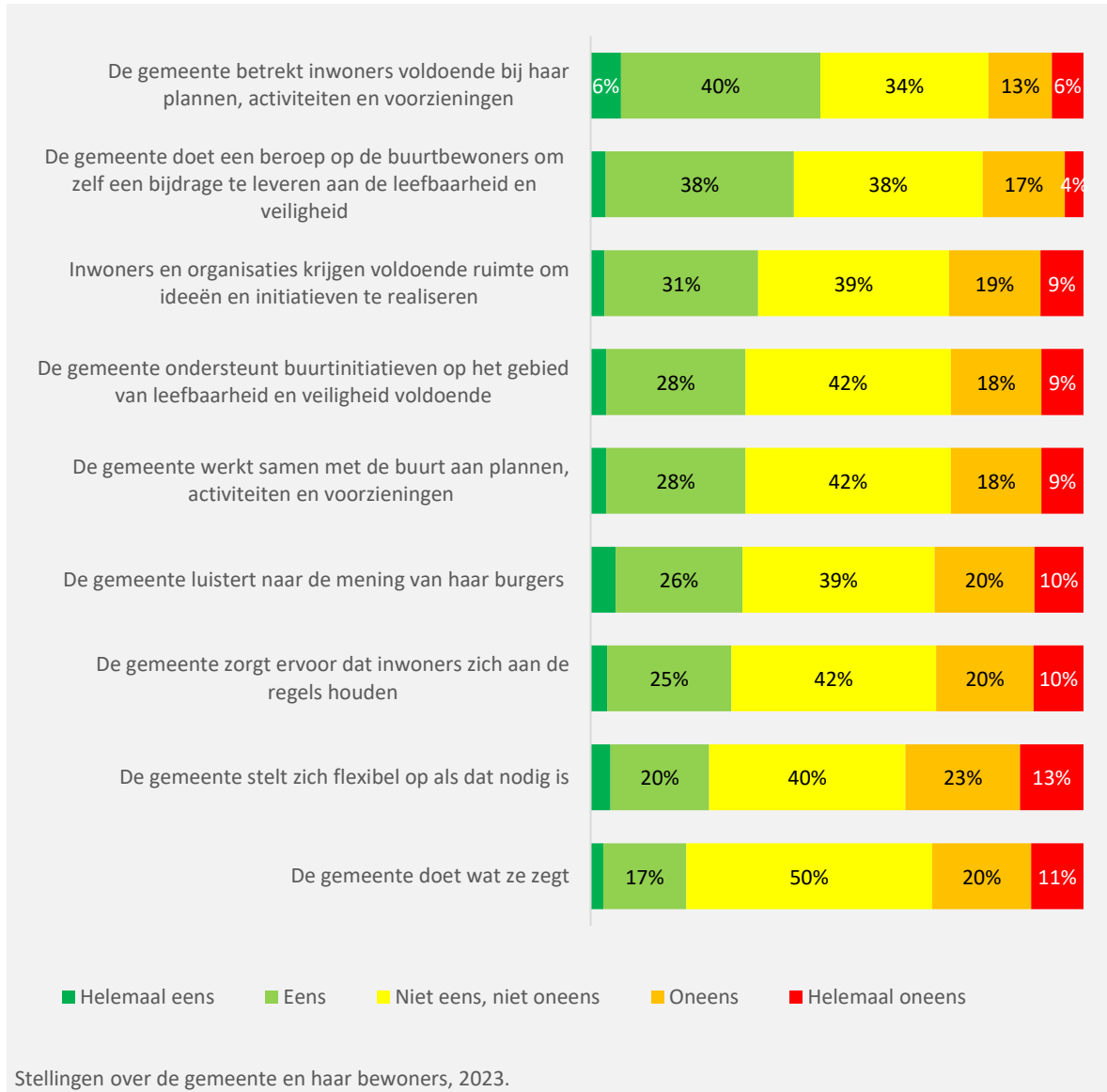

Score voor veiligheidsbeleving 2016-2023.

De score voor de veiligheidsbeleving loopt uiteen van 6,8 in Loenen, 6,9 in Nieuwersluis en 7,0 in Maarssebroek en Loenersloot tot 8,0 in Nieuwer ter Aa. De score is ten opzichte van 2020 het meest gedaald in Loenersloot (van 7,8 naar 7,0), maar ook in Maarssebroek (van 7,6 naar 7,0), Loenen (van 7,4 naar 6,8), Tienhoven (van 7,9 naar 7,4) en Nieuwersluis (van 7,4 naar 6,9) is sprake van een meer dan gemiddelde daling. In Vreeland is sprake van een lichte stijging (van 7,6 naar 7,8) en in Nigtevecht (7,8) en Nieuwer ter Aa (8,0) zijn de scores niet gewijzigd.

- Relatie tussen gemeente en haar inwoners

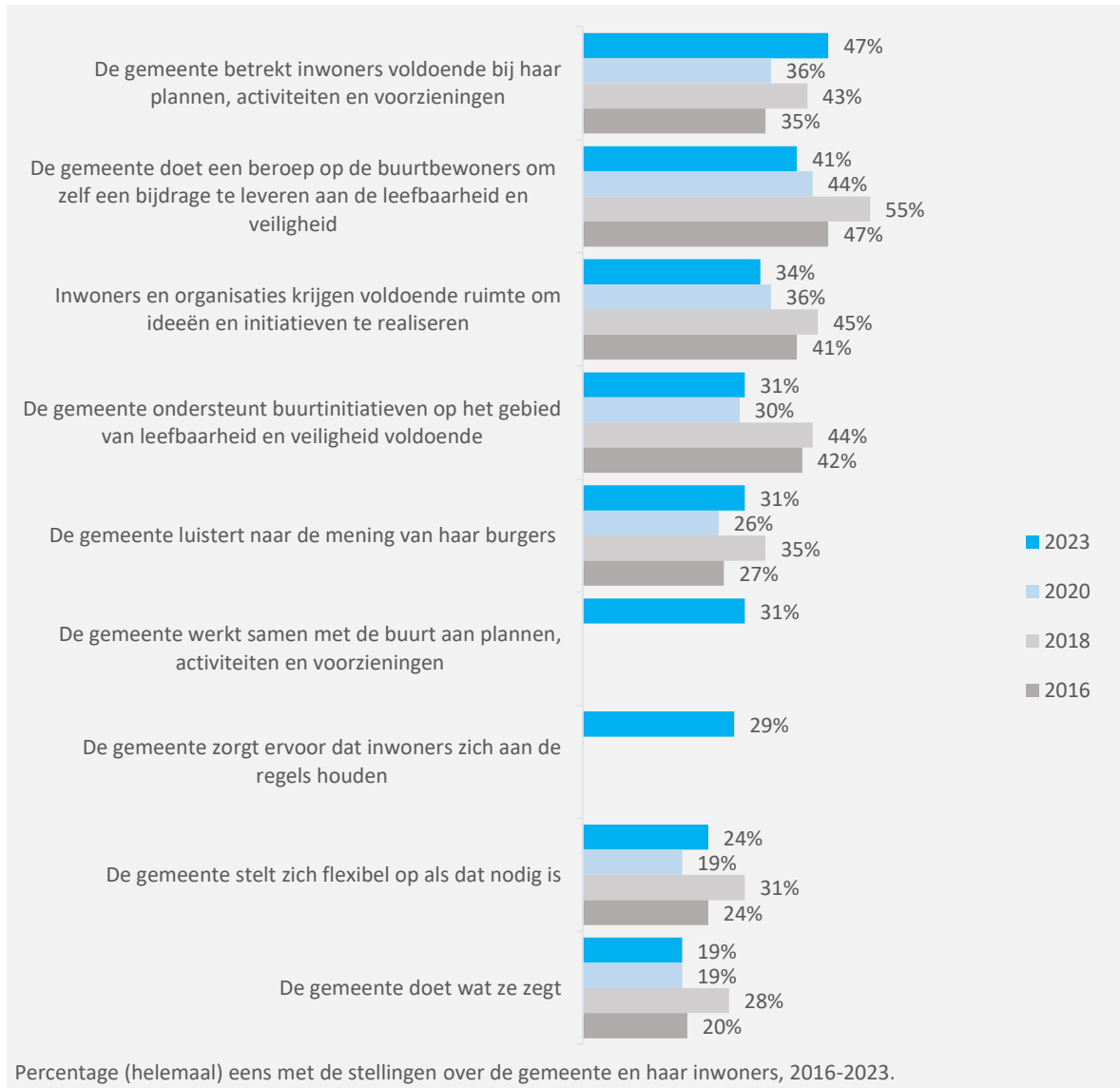
Relatie tussen gemeente en inwoners

De respondenten is een aantal uitspraken over de houding en opstelling van de gemeente naar de bewoners voorgelegd. De meningen zijn erg verdeeld. Op sommige uitspraken reageren meer inwoners positief dan negatief. Zo geeft 46% van de inwoners aan dat de gemeente inwoners voldoende betreft bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen tegenover 19% die het hiermee (helemaal) niet eens is. Ook als het gaat om het beroep dat de gemeente doet op buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en veiligheid zijn inwoners het vaker (helemaal) eens (41%) dan (helemaal) oneens (21%). Inwoners zijn net iets vaker positief dan negatief als het gaat om de ruimte die inwoners en organisaties krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren (33% (helemaal) eens tegenover 28% (helemaal) oneens). Dit geldt ook voor de ondersteuning die de gemeente biedt bij buurtinitiatieven op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (resp. 31% (helemaal) eens en 27% (helemaal) oneens) en het samenwerken van de gemeente met de buurt aan plannen, activiteiten en voorzieningen (eveneens resp. 31% en 27%). Als het gaat om het luisteren naar de mening van de inwoners dan zijn ongeveer evenveel inwoners het (helemaal) eens met de stelling (31%) tegenover 30% die het (helemaal) oneens is met de stelling. Ook als het gaat om de stelling dat de gemeente ervoor zorgt dan inwoners zich aan de regels houden is het aandeel dat het hiermee (helemaal) eens is (28%) vergelijkbaar dat het aandeel dat het er (helemaal) mee oneens is (30%). Het aandeel dat het (helemaal) oneens is met de stelling is groter dan het aandeel dat het er (helemaal) mee eens is als het gaat om een flexibele houding van de gemeente als dat nodig is (resp. 36% (helemaal) oneens en 24% (helemaal) eens) evenals over de stelling dat de gemeente doet wat ze zegt (31% (helemaal) oneens 19% (helemaal) eens).

Overigens zijn bij deze cijfers alleen de inwoners meegenomen die een mening hebben willen of kunnen geven. Circa 20% tot 35% van de respondenten heeft het antwoord “weet niet / niet van toepassing” aangekruist. Deze mensen zijn voor dit overzicht buiten beschouwing gelaten.

Relatie tussen gemeente en inwoners

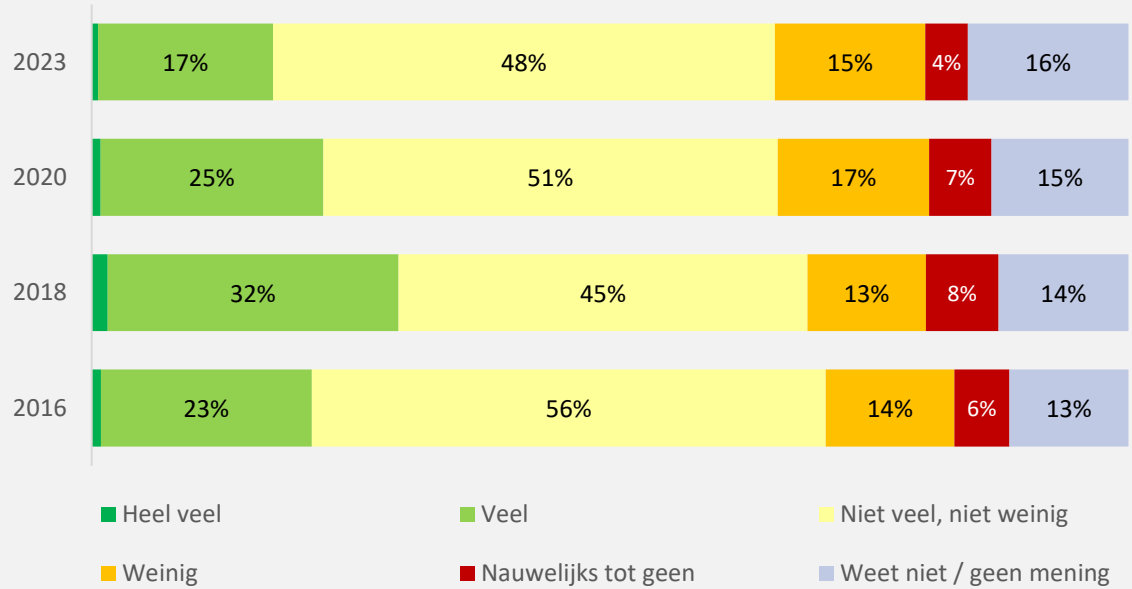

Vergeleken met de meting van 2020 zijn inwoners vooral veel positiever over het betrekken van inwoners bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen (van 36% naar 47%). Ook zijn inwoners positiever over het luisteren van de gemeente naar haar burgers (van 26% naar 31%) en over het zich flexibel opstellen door de gemeente als dat nodig is (van 19% naar 24%). Desalniettemin ligt het oordeel vaak lager dan in 2018 en 2016.

Wanneer inwoners een rapportcijfer moeten geven voor de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving dan krijgt de gemeente hiervoor een 6,6. Drie op de tien inwoners geven hiervoor een 8 of hoger (31%) en één op de vijf een onvoldoende (19%). Inwoners van Oud Zuilen zijn het meest positief over de zorg van de gemeente (7,7) en inwoners van Nigtevecht het meest negatief (5,9).

Wanneer inwoners een cijfer moeten geven voor de wijze waarop de gemeente inwoners en belangenorganisaties betreft en de samenwerking zoekt dan levert dit gemiddeld een 6,3 op. Twee op de tien inwoners geven hiervoor een 8 of hoger (20%) maar een net iets groter aandeel geeft hiervoor een onvoldoende (26%). Inwoners van Nieuwersluis (6,6) zijn het meest te spreken hierover en inwoners van Nieuwer ter Aa en Nigtevecht het minst (beiden 5,8).

Relatie tussen gemeente en inwoners

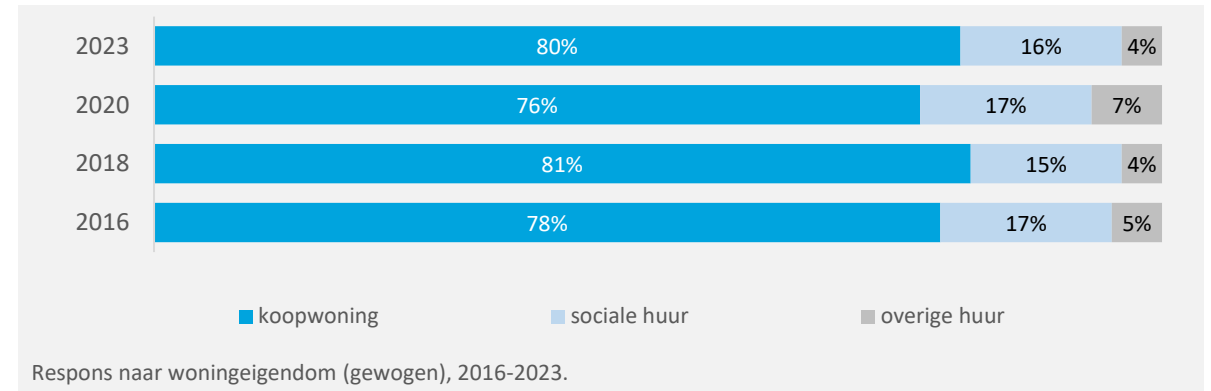
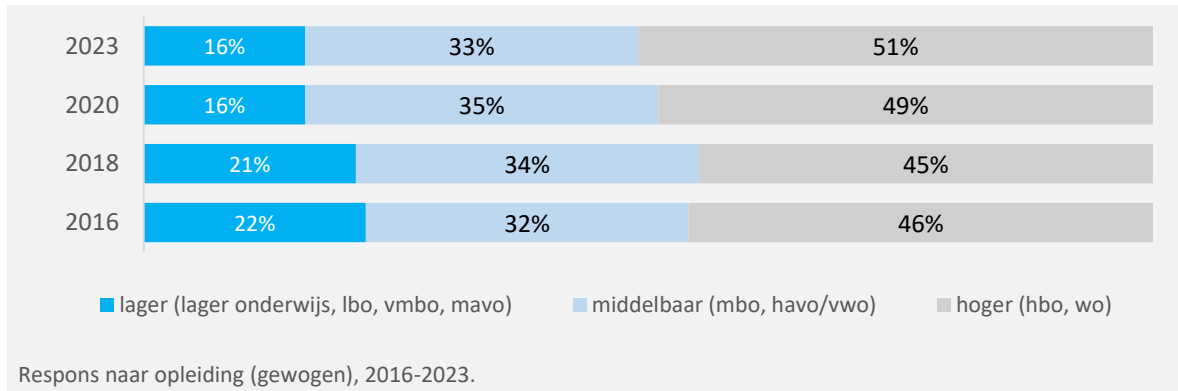
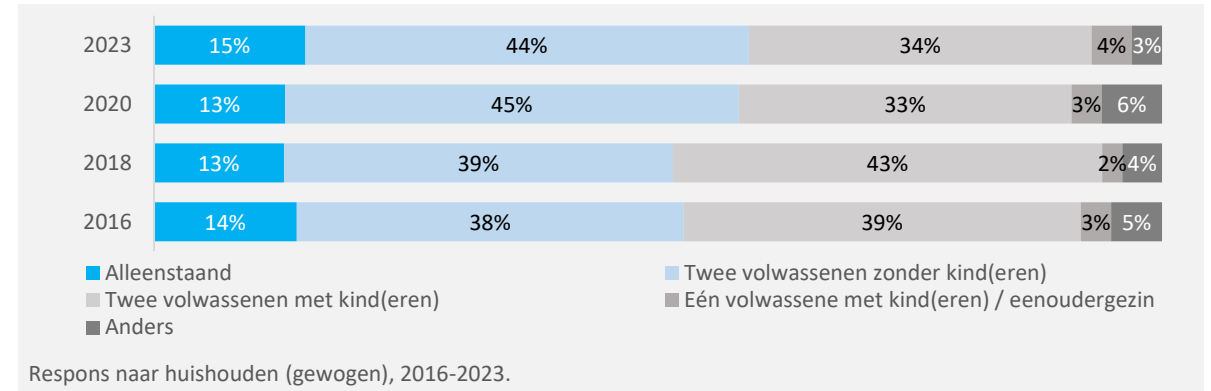
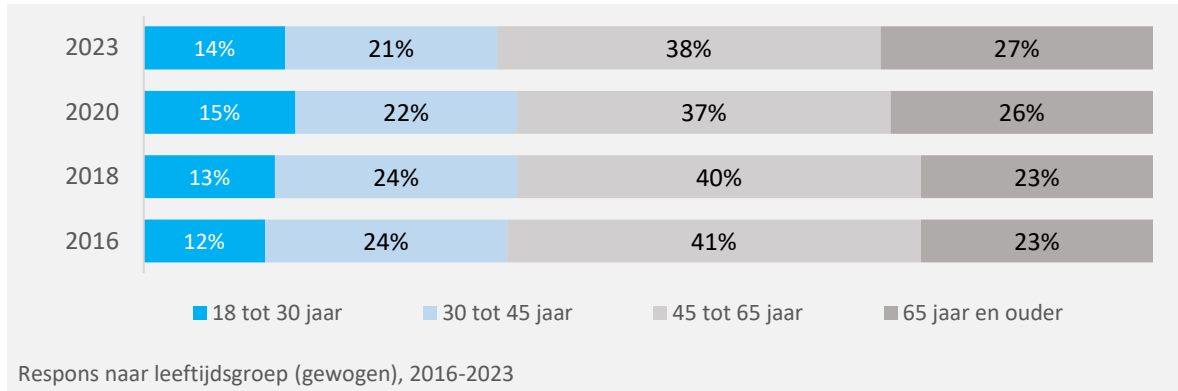

Mate van vertrouwen in de wijze waarop de gemeente wordt bestuurd, 2016-2023.

Op de vraag of inwoners vertrouwen hebben in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd geeft 18% aan (heel) veel vertrouwen hierin te hebben tegenover 19% die weinig tot nauwelijks of geen vertrouwen hierin heeft. De helft van de inwoners laat zich neutraal hierover uit en één op de zes weet het niet. Het aandeel inwoners dat (heel) veel vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd neemt sinds 2018 bij iedere meting verder af (van 34% in 2018, 26% in 2020 naar 18% in 2023). Het is echter niet zo dat het aandeel dat weinig tot geen vertrouwen hierin heeft in gelijke mate toeneemt. Dit aandeel blijft veel constanter (van 21% in 2018, 23% in 2020 naar 19% in 2023).

- Kenmerken van de respondenten
- Onderzoeksbeschrijving
- Betrouwbaarheid en representativiteit
- Colofon

Kenmerken van de respondenten

Ten opzichte van de vorige metingen neemt vooral het aandeel respondenten met een hogere opleiding toe (van 46% in 2016 naar 51% in 2023). Dit jaar ligt het aandeel respondenten met een koopwoning weer iets hoger, maar dit was in 2018 ook het geval. De overige verschuivingen zijn beperkt.

Onderzoeksmethode

De Monitor Sociale Kracht is in 2014 ontwikkeld met medewerking van deskundigen van (voorheen) Lokaal Centraal en de beleidsonderzoeker van de gemeente Houten. Het onderzoek is als pilot in de gemeente Houten uitgevoerd. Naar aanleiding van de pilot is het model op punten aangepast en aangescherpt. Een hoge respons is van belang om een zo hoog mogelijke representativiteit en betrouwbaarheid van de uitkomsten te bereiken. Om deze reden is besloten om inwoners meerdere mogelijkheden aan te bieden om aan het onderzoek mee te werken. De inwoners die voor het onderzoek zijn geselecteerd, hebben een brief van de gemeente ontvangen waarin het doel en de opzet van het onderzoek waren uitgewerkt. De inwoners konden via een persoonlijke inlogcode de vragenlijst via internet invullen. Bij de herinneringsbrief is een schriftelijke vragenlijst toegevoegd. Ook kon men een afspraak maken om telefonisch mee te werken aan het onderzoek.

Respons en betrouwbaarheid

Er is voor dit onderzoek een random steekproef getrokken van 3.750 inwoners van 18 tot en met 85 jaar, gebaseerd op de wens om op kernniveau betrouwbare uitspraken te kunnen doen. De steekproef is met dit doel verdeeld. Daarbij was het streven om ook in de kleine kernen in absolute zin voldoende respons te krijgen. Dat betekent dat in de kleinere kernen (met name Oud-Zuilen, Nieuwer ter Aa, Loenersloot en Nieuwersluis) de steekproef is opgehoogd. Door middel van weging is dit achteraf gecorrigeerd. Uiteindelijk hebben in totaal 1.153 inwoners meegedaan, een respons van 31% (ten opzichte van de bruto steekproef). Dat is iets lager dan in 2020 (34%) en 2018 (37%). Het responspercentage varieert per kern (zie tabel). Van de respons is 73% online ingevuld en 27% op papier. Bij drie respondenten is de vragenlijst telefonisch afgenomen. Het onderzoek is uitgevoerd conform de AVG-richtlijnen.

	steekproef	respons (ongewogen)	respons %
Maarssenbroek	775	219	28%
Maarssen-dorp	600	227	38%
Breukelen	575	174	30%
Loenen	350	114	33%
Kockengen	325	109	34%
Tienhoven	275	72	26%
Vreeland	325	93	29%
Nigtevecht	200	57	29%
Nieuwer ter Aa	100	21	21%
Oud-Zuilen	75	23	31%
Loenersloot	75	25	33%
Nieuwersluis	75	19	25%
Gemeente	3.750	1.153	31%

Representativiteit en betrouwbaarheid

Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over alle inwoners van de gemeente zijn de onderzoeksgegevens gewogen naar wijk, leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verdeling in de respons door middel van een correctiefactor is rechtgetrokken naar de verdeling in de populatie. Weging naar opleidingsniveau (een op veel punten relevante onderscheidende factor) is helaas niet mogelijk omdat hiervoor op het gemeente- en kernniveau geen referentiegegevens beschikbaar zijn. Inzicht in de kenmerken van de respondenten is uiteraard wel relevant.

Representativiteit

Om uitspraken te doen over de gehele doelpopulatie moet de netto respons qua opbouw de werkelijke doelpopulatie zoveel mogelijk benaderen. Om dit te bereiken, is bij het trekken van de bruto steekproef rekening gehouden met de verdeling van de bevolking naar kern. Hierbij moet worden opgemerkt dat een volledig representatieve netto respons een “illusie” is, omdat de netto respons dan op alle denkbare variabelen gelijk moet zijn aan de populatie en veel variabelen moeilijk “beïnvloedbaar of controleerbaar” zijn. Zo zullen mensen die zich betrokken voelen bij de gemeente en mensen die geïnteresseerd zijn in informatie eerder aan een enquête deelnemen. Omgekeerd zijn er mensen, vaak met een lagere opleiding, waar de drempel om aan een dergelijk onderzoek mee te werken, veel hoger is. De profielvragen zijn ook gebruikt om de enquête-uitkomsten te kunnen wegen op basis van een aantal sleutelvariabelen. Zo zijn de gegevens gewogen naar kern, leeftijd en geslacht. In de rapportage zijn uitsluitend de resultaten na weging opgenomen.

Door middel van het bevragen van een representatieve steekproef van de bevolking is het niet alleen mogelijk uitspraken te doen over degenen die geënquêteerd zijn, maar ook over de hele populatie waaruit die steekproef is getrokken. Hierbij geldt wel een bepaalde nauwkeurigheidsmarge. Doorgaans wordt bij het berekenen van deze marges uitgegaan van 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als het onderzoek 100 maal herhaald wordt, 95 keer een waarde gevonden wordt die in het berekende interval valt.

Een voorbeeld: Als van 300 respondenten de helft kiest voor een bepaald antwoord (50% antwoordt bevestigend op een bepaalde vraag), dan is het nauwkeurigheidinterval in de populatie 5,6%. Dat wil zeggen dat in 95 van de 100 keer de werkelijke waarde in de populatie ligt tussen 44,4% en 55,6%. Antwoordt 90% bevestigend op een bepaalde vraag dan ligt de waarde in de populatie tussen 86,6% en 93,4%. Het nauwkeurigheidinterval is dan + of - 3,4%. In dit rapport worden de gevonden percentages na weging weergegeven en niet de daarbij horende nauwkeurigheidintervallen omdat dit het rapport onleesbaar zou maken. In de bijbehorende tabellenboeken is aangegeven op welk absoluut aantal respondenten het resultaat is gebaseerd.

Colofon

Dimensus en Companen: Bundeling van kennis, kunde en kracht

Dimensus helpt opdrachtgevers bij het vinden van passende antwoorden op hun beleidsvraagstukken op het brede maatschappelijke werkkterrein. Dit doen wij vanuit een bevoegenheid en passie voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek. U bent daarbij partner in het proces; een goed resultaat komt namelijk niet tot stand zonder goede input. De onderzoeken van Dimensus richten zich op thema's als leefbaarheid en veiligheid, wonen, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en klanttevredenheid.

Companen helpt gemeenten, regio's, woningcorporaties en zorginstellingen, onder andere door onderzoek naar vraag en aanbod op de woningmarkt; op het niveau van de regionale woningmarkt, op locatieniveau, op het niveau van uw vastgoedportefeuille. In de onderzoeken is er aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor zorg en diensten aan huis. Het onderzoek van Companen biedt een praktische opmaat voor advies, beleidsplannen en samenwerking.

Dimensus en Companen bundelen de krachten om u nog beter van dienst te kunnen zijn met innovatief onderzoek, passend bij uw vraag. Wij koppelen deskundigheid en logistieke ervaring, kwaliteit, flexibiliteit en een plezierige samenwerking aan een betaalbare prijs. In gezamenlijkheid ontwikkelen we producten. Voorbeeld hiervan is de GemeenteBeleidsMonitor (GBM) die inzicht geeft in waar uw gemeente staat op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht. En ook het WoonWaardeModel, waarmee gericht informatie wordt verkregen voor gebiedsmarketing rond nieuwe woonbestemmingen, samen met potentiële bewoners.

Zo gaan Dimensus en Companen samen op zoek naar antwoorden op uw vragen!

Dimensus

■ Wilhelminasingel 1a | 4818 AA Breda | t. 076-515 03 04 | f. 076-515 13 88 | info@dimensus.nl | www.dimensus.nl

COMPANEN

ADVIES VOOR
WONINGMARKT
EN LEEFOMGEVING